

Årsrapport
2022

NØKKELTALL

	2022	2021	2020	2019	2018
Nøkkeltall fra driftsregnskapet					
Premieinntekter	228 949	202 298	129 302	152 215	139 009
Utbetalte pensjoner	87 852	83 148	75 354	73 758	67 750
Forsikringstekniske avsetninger	162 212	139 786	-67 811	93 478	76 033
Driftskostnader	15 482	13 242	12 352	7 166	8 308
Årsresultat	22 788	13 245	15 654	18 483	16 817
Renteresultat	-129 129	78 919	65 421	39 689	29 872
Risikoresultat	3 356	5 056	-885	9 585	18 943
Disponert til/fra tilleggsavsetninger		78 871	20 000	5 000	5 105
Disponert til/fra bufferfond	-129 043				
Disponert til/fra RUF	1 592	2 576	47	35	35
Nøkkeltall fra balansen					
Egenkapital	251 474	224 322	209 353	191 908	171 727
Premiereserve	2 025 535	1 863 323	1 723 527	1 791 349	1 697 871
Bufferfond	667 535				
Tilleggsavsetninger		143 871	65 000	45 000	40 000
Kursreguleringsfond		648 516	516 918	430 567	277 754
Premiefond	300 894	311 960	320 155	123 081	84 518
Risikoutjevningfond	5 035	3 443	867	820	785
Forvaltningskapital	3 265 601	3 201 781	2 842 586	2 588 826	2 279 326
Forholdstall:					
Driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,47 %	0,41 %	0,43 %	0,28 %	0,36 %
Avkastning:					
Bokført avkastning		5,44 %	5,78 %	4,45 %	4,61 %
Verdijustert avkastning	-2,51 %	9,36 %	8,28 %	11,03 %	1,61 %
Solvensmarginalkapital	582 724	297 979	241 420	214 659	191 404
Solvensakapitaldekning	167 %	162 %	137 %	139 %	145 %
Pensjonister:					
Alderspensjon	1 197	1 114	1 055	1 133	1 070
Ektefellepensjon	133	135	132	145	144
Barnpensjon	10	8	8	3	3
Uførepensjon	378	347	353	377	370
Sum pensjonister	1 718	1 604	1 548	1 658	1 587
Medlemmer:					
Aktive	2 263	2 444	2 129	2 127	2 067
Fratrådte	4 421	3 986	3 786	3 465	3 254
Aktive/fratrådte i alt	6 684	6 430	5 915	5 592	5 321

Nøkkeltall	2
Innledning	4
Styret.....	4
Administrasjon	5
Kapitalforvaltning	5
Ansvarlige investeringer.....	8
Finansiell risikostyring og soliditet	10
Utlån	11
Medlemsbestand.....	11
Premieinntekter	12
Forsikringsteknisk oppgjør	13
Internkontroll	14
Rettvisende bilde	14
Framtidsutsikter	14
Årsberetning	15
Resultatregnskap	16
Balanseregnskap	17
Noter	18
Aktuarberetning.....	36
Revisjonsberetning.....	37

ÅRSBERETNING 2022

Halden kommunale pensjonskasse (HKP) ble opprettet i 1920 av Halden kommune. Pensjonskassen driver sin virksomhet i lokaler i Kongens Brygge 3 i Halden (Tollboden).

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Virksomheten er forankret i det samme lov- og forskriftsverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen for øvrig. Styret er pensjonskassens øverste organ. Pensjonskassens midler holdes atskilt fra kommunens midler, og pensjonskassens formue eller inntekt kan ikke disponeres av forsikringstakerne.

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmer og andre pensjonsberettigede i henhold til bestemmelsene i sentral generell særavtale om pensjonsordninger (SGS 2020) som forhandlingspartene i kommunal sektor opprettet med virkning fra 1.1.2020. Målsetningen er at medlemsforetakene og deres arbeidstakere og pensjonister skal oppleve Halden kommunale pensjonskasse som den beste leverandøren av offentlig tjenestepensjon. Dette oppnås gjennom god kapitalforvaltning, god medlemsservice, lokal tilstedeværelse og effektiv administrasjon. Pensjonsforpliktelsene skal finansieres på en slik måte at arbeidsgivers tilskudd til pensjonsordningen over tid blir lavest mulig.

INNLEDNING

Kommunal tjenestepensjon er et homogent produkt i den betydning at det ikke har noe å si for medlemmets utbetaling om pensjonen forvaltes i en pensjonskasse eller i et livselskap. Markedet er preget av sterk konkurranse mellom disse to organisasjonsformene. Konkurransen går i hovedsak på avkastning; den leverandøren som har høyest avkastning kan levere det pensjonsproduktet med lavest pris. Det er derfor veldig viktig for Halden kommunale pensjonskasse å ha gode resultater innenfor kapitalforvaltningsområdet.

HKP jobber konkret med mål om at det enkelte medlem skal oppleve best mulig tilgjengelighet og best mulig service i møte med pensjonskassen. Medlemmene har tilgang til pensjonskassens rådgivere både gjennom personlige møter og digitale løsninger.

Kapitalmarkedene utviklet seg svakt i 2022. Raske rentehevinger i de fleste land for å bekjempe raskt tiltagende inflasjon førte til bratt kursnedgang på obligasjoner. Samtidig falt også aksjemarkedene. For en balansert portefølje av aksjer og renter var avkastningen tilnærmet like svak som den var i 2008. Pensjonskassens avkastning på – 2,5 % er svært konkurransedyktig sammenlignet med

andre pensjonskasser. Resultatene både i fjor, men også over tid, posisjonerer Halden kommunale pensjonskasse helt i tet som en meget konkurransedyktig pensjonsordning sammenlignet med andre leverandører av offentlig tjenestepensjon.

HKP har gjennom mange år bygget opp og gradvis styrket soliditeten i pensjonskassen. Soliditeten har vært viktig for at pensjonskassen har kunnet investere som den har gjort og for de resultatene den nå leverer. En solid buffer gjør at pensjonsmidlene kan investeres med en høy andel aksjer og eiendom, og selv om verdien av investeringene falt i løpet av 2022 vil en investeringsportefølje med høy andel realaktiva gi gode resultater over tid.

Nytt bufferfond erstattet kursreguleringsfondet og tilleggsavsetninger i kommunale pensjonsordninger fra 1. januar 2022. Det er også åpnet for å overføre fra bufferfondet til premiefond når det er behov for det, uavhengig av når midlene ble tilført bufferen. Det gir større fleksibilitet til å fordele midler mellom pensjonskassens buffer og kundenes premiefond framover. Med negativ avkastning i 2022 ble det ikke tilført midler til verken buffer eller premiefond i 2022, det ble isteden trukket midler fra bufferfondet for å dekke opp den avkastningen som HKP garanterer sine kunder.

Premiefondet til medlemsforetakene i Halden kommunale pensjonskasse er på om lag 300 millioner kroner ved utgangen av 2022. Det betyr at medlemsforetakene har mye tilgjengelige midler til å dekke framtidig premie.

STYRET

Pensjonskassen ledes av et styre på fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Tre medlemmer er oppnevnt av kommunestyret, hvorav en er uavhengig av pensjonsordningen, og to medlemmer er valgt blant pensjonskassens medlemmer (utpekt av arbeidstakerorganisasjonene i henhold til hovedavtalen i kommunal sektor).

Styrets sammensetning ved utgangen av 2022 var slik:

1. Otto Gøperød (leder)
2. Elin Cathrine Hagen (nestleder)
3. Paul Kristiansen
4. Sara Bruvoll
5. Espen Sørås

Personlige vararepresentanter for medlemmene er:

1. Endré Stephensen
2. Erlend Sand Aas
3. Helge B. Bangsmoen
4. Sidsel Marie Schade
5. Annveig Lydia Stene

Styret i Halden kommunale pensjonskasse oppnevnes og velges for en periode tilsvarende en kommunestyreperiode. Det sittende styret ble oppnevnt/ valgt vinteren 2020.

Styret har et selvstendig ansvar for å lede pensjonskassens virksomhet, og skal påse at pensjonskassens og medlemmenes interesser blir ivaretatt på en forsvarlig måte. I løpet av 2022 ble det avholdt seks styremøter og behandlet 41 saker.

Det er ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner.

Disse kommunale og tilknyttede virksomhetene har sin tjenstepensjonsordning i HKP:

- Halden kommune
- Halden kirkelige fellesråd
- Halden kommunale pensjonskasse

Pensjonskassen står under tilsyn av, og har konsesjon fra Finanstilsynet.

ADMINISTRASJON

Administrasjonen består av fire årsverk:

- adm. leder Eivind Borring Hansen
- rådgiver Tove Tafjord
- rådgiver Per Erik Koren
- rådgiver Jørgen Eliassen

Alle ansatte har pensjonsordning gjennom pensjonskassen. Arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt og virksomheten forurenser det ytre miljø i ubetydelig grad.

Pensjonskassens revisor er statsautorisert revisor Jørn Løken fra BDO AS.

Gabler AS leverer aktuærtjenester til pensjonskassen.

I forbindelse med at IORP II (EUs pensjonskassedirektiv) er innarbeidet i norsk rett fra 1. januar 2023 er pensjonskassen pålagt i etablere risikostyringsfunksjon, aktuarfunksjon og internrevisjonsfunksjon. Disse oppgavene er naturlig å outsource for en pensjonskasse av HKPs størrelse. Risikostyrings- og aktuarfunksjonen ble etablert med eksisterende leverandører i 2021, mens revisjonsselskapet Deloitte AS ble valgt som leverandør av internrevisjonsfunksjonen i 2022.

Halden kommunale pensjonskasse er omfattet av avtale om overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige pensjonsordninger, Overføringsavtalen.

Pensjonskassen har driftsavtaler med:

Grieg Investor AS	Investeringsrådgivning, rapportering, risikostyringsfunksjonen og uavhengig kontroll av forvaltningen
Gabler AS	Programvaren Kompas – fagsystem for behandling av medlemsdata og beregning av pensjonsytelser og aktuærtjenester/ aktuarfunksjonen
Deloitte AS	Internrevisjonsfunksjonen
Lindorff AS	Forvaltning og depot av utlån til medlemmer
HMS Legen Geir Riise	Rådgivende lege i saker om brutto uførepensjon
Amstrat AS	Forvaltning av fast eiendom

Dette sikrer arbeidstakere med opptjening i flere offentlige pensjonsordninger pensjonsytelser som om de hadde all opptjening i en pensjonsordning.

HKP er medlem i Pensjonskasseforeningen, en interesseorganisasjon for private og offentlige pensjonskasser. Foreningen er høringsinstans for endringsforslag innenfor finans og pensjon, og tilbyr medlemmene kurs, samlinger og faglig veiledning.

HKP er også eier av underliggende datterselskap gjennom det heleide selskapet HKP Eiendom Holding AS. Virksomheten i selskapet er knyttet til investering i og utleie av eiendom. Det er satt opp konsernregnskap for HKP og HKP Eiendom Holding AS. HKP Eiendom Holding AS gikk med et overskudd på 70,9 millioner kroner etter skattekostnader i 2022.

KAPITALFORVALTNING

Formålet med kapitalforvaltningen er å oppnå lavest mulig pensjonskostnad for medlemsforetakene over tid. Dette oppnås gjennom en forvaltning som maksimerer langsiktig avkastning, hensyntatt avkastningsgaranti og risiko for at pensjonskassen kan havne i en situasjon hvor den ikke tilfredsstiller lovpålagte solvens- og kapitaldekningskrav.

Styret har utarbeidet strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen. Strategien blir revurdert minst en gang i året, forrige gang i august 2022.

Ansvarsfordelingen i kapitalforvaltningen er som følger:

- Styret beslutter kapitalforvaltningsstrategi
- Administrasjonen utøver strategien
- Ekstern uavhengig rådgiver bistår med råd i utøvelsen av forvaltningen og utarbeider rapporter til styret og administrasjonen

I 2022 oppnådde pensjonskassen en verdjustert avkastning på - 2,51 % i kollektivporteføljen. Egenkapitalen oppnådde en avkastning på 8,41 %.

Listen over ting som preget økonomien og finansmarkedet i 2022 er lang. Noen av de viktigste punktene er krigen i Ukraina, en sterk prisvekst og et påfølgende rentesjokk. Dette gjorde at 2022 ble et svært utfordrende år i finansmarkedene.

Dette førte til at avkastningen til diversifiserte porteføljer bestående av globale aksjer og obligasjoner var tilnærmet like svak som den var i 2008. HKP investerer deler av porteføljen i Norge, og norske investorer ble skjermet av at det norske aksjemarkedet klarte seg svært godt sammenlignet med andre land, den norske kronen svekket seg betydelig slik at usikrede globale aksjer fikk en vesentlig støtpute og ikke minst at det norske rentemarkedet har lavere rentefølsomhet som gjør at avkastningen ikke ble like svak i det norske rentemarkedet som i det globale.

Den svake avkastningen i 2022 skyldes kombinasjonen av at både aksjer og obligasjoner falt i verdi samtidig – sammen med det meste annet foruten kontanter. I 2022 fikk også obligasjonsmarkedet svakeste år «noensinne». Enten man ser på avkastningen på årlig basis, eller måler det som verdifall fra topp til bunn, var utviklingen i fjor den svakeste siden 1776. Dette er fordi inflasjonen kom sterkt tilbake med påfølgende renteøkning fra sentralbankene som konsekvens.

AKSJER

Andelen aksjer utgjorde ved utgangen av 2022 29,1 % av kollektivporteføljen, en reduksjon fra 29,6 % ved sist årsskifte. HKP solgte andeler i aksjefond i første kvartal og realiserte med det en gevinst på 82,6 millioner kroner. Midlene ble i reinvestert i andre fond, slik at porteføljen var likevel utsatt for verdifallet som kom gjennom året.

Avkastningen på aksjeforføljen sett under ett ble - 11,24 % (indeks - 11,34 %).

OBLIGASJONER

2022 var det svakeste året i rentemarkedet i manns minne. Dette gjelder både for norske og globale obligasjoner. Globale obligasjoner gjorde det svært mye dårligere enn norske obligasjoner, da rentedurasjonen i de globale markedene er betydelig høyere enn i det norske.

Renteoppgangen har vært svært brå. Siden sentralbankene lenge hadde undervurdert styrken og varigheten til inflasjonspresset «havnet de bakpå» og det ble en skikkelig ketchup-effekt når de skulle ta dette igjen. Hurtigheten og styrken på endringer i styringsrenten i 2022, blir bare overgått av det som skjedde i 1974 og 1980-81. USA hadde nullrenter frem til mars 2022 og på under ett år har sentralbanken satt opp renten til 4,5 %. Renteøkninger i dette omfanget må nødvendigvis føre til brått kursfall på obligasjoner.

Andelen globale omløpsobligasjoner er holdt relativt stabilt gjennom 2022. Verdifallet har blitt delvis kompensert gjennom at aktivaklassen er tilført friske midler. Fondene investerer både i stats- og kredittpapirer med lang rentebinding. Andelen globale obligasjoner var 22,3 % ved årets begynnelse og 21,6 % ved årets slutt. Lange renter økte dramatisk i løpet av året, og kursendringen det gir på obligasjonsporteføljen førte til meget svak avkastning i aktivaklassen. Avkastningen på pensjonskassens globale omløpsobligasjoner ble - 11,80 % (indeks - 8,50).

Porteføljen av obligasjoner som holdes til forfall ga en avkastning på 3,61 %. Porteføljen består delvis av obligasjoner HKP har kjøpt da rentenivået var høyere enn i dag, og delvis av obligasjoner med pant i næringseiendom som er kjøpt i løpet av 2016-2018. I takt med at rentenivået steg, startet HKP en prosess med å velge ny forvalter av obligasjonsporteføljen som holdes til forfall med målsetning om å tilføre aktivaklassen mer midler nå når rentenivået er på et høyere og mer attraktivt nivå.

Aktivklassen har en stabiliserende effekt på pensjonskassens avkastning over tid, og gir også gunstige effekter i solvenskapitaldekningen i form av lavere forventet risiko i porteføljen. Det er derfor positivt at markedsrentene er kommet til nivåer som gjør det mer attraktivt å investere i slike obligasjoener.

Ved inngangen av 2022 var verdien av hold til forfallporteføljen 279 millioner kroner, dvs ca 9,6 % av kollektivporteføljen. I takt med at de eldste obligasjonene forfaller, og reinvestering er vanskelig til akseptable renter, falt andelen midler allokert til denne aktivklassen til 211 millioner kroner, eller om lag 7,2 % pr 31.12.22.

Pensjonskassens portefølje av norske omløpsobligasjoner er også liten som følge av endring av forvaltningsstrategien i 2017, og utgjorde ved utgangen av året 7,4 % av kollektivporteføljen. Porteføljen er fordelt med om lag 20 % høyrenteobligasjoner og 80 % kredittobligasjoner. Pensjonskassen har bevisst redusert sin eksponering i høyrenteobligasjoner i løpet av de siste årene, og kredittobligasjonene består at forfalte verdipapirer i obligasjonsporteføljen som holdes til forfall, og som ikke er reinvestert i denne aktivklassen på grunn av det lave rentenivået.

Avkastningen på obligasjonsporteføljen sett under ett ble - 6,57 % (indeks - 4,60 %).

EIENDOM

Innenfor aktivklassen eiendom ønsker HKP å investere primært i eiendommer som eies direkte framfor andeler i eiendomsfond. Porteføljen består av ca 33 % eiendommer der Halden kommune er leietaker og 67 % eiendommer med andre leietakere.

Tabellen viser oversikt over resultatet av kapitalforvaltningen innenfor de ulike aktivklassene, sammenlignet med referanseindeksene.

Avkastningsoversikt	Portefølje	Referanseindeks
Norske aksjer	-8,61 %	-7,09 %
Globale aksjer	-10,20 %	-8,76 %
Globale aksjer (valutasikrede)	-14,64 %	-17,96 %
Norske obligasjoner, holdes til forfall	3,61 %	Ingen
Globale obligasjoner	-11,80 %	-8,50 %
Norske obligasjoner, omløp	-0,96 %	-2,01 %
Eiendom	9,61 %	0,9 %
Annet	14,21 %	Ingen
Pengemarked	0,73 %	1,24 %

Eierskapet til disse eiendommene er organisert gjennom et heleid datterselskap, HKP Eiendom Holding AS, og består av følgende eiendommer/ investeringer:

- 100 % av aksjene i Aluminiumsgården Eiendom AS
- 100 % av aksjene i Hvalen Eiendom
- 100 % av aksjene i Ingierveien 6 Eiendom AS
- 100 % av aksjene i Kaldnes Kontorbygg AS
- 100 % av aksjene i Dikeveien 37 AS

Tidlig i 2022 solgte pensjonskassens eiendomsselskap HKP Eiendom Holding AS sin andel på 90,1 % av eiendommen Svinesund Transportsenter AS for en eiendomsverdi tilsvarende 197,5 millioner kroner. Det representerer en avkastning på over 11 % pr år i tiden pensjonskassen eide eiendommen.

Eiendommen Os Allé 3 ble solgt til Halden kommune i slutten av desember for en eiendomsverdi tilsvarende 195,3 millioner kroner. Det representerer en avkastning på ca 3 % pr år i tiden pensjonskassen eide eiendommen.

HKP Eiendom Holding kjøpte i løpet av 2022 eiendommene Ingierveien 6 (Kolbotn) for en eiendomsverdi tilsvarende 52 millioner kroner, Rambergveien 27 (Tønsberg) for en eiendomsverdi tilsvarende 96 millioner kroner og Dikeveien 37 (Fredrikstad) for en eiendomsverdi tilsvarende 158,5 millioner kroner.

Den gode avkastningen i pensjonskassens eiendomsportefølje skyldes først og fremst salget av Svinesund Transportsenter tidlig på året, før markedene falt, og muligheten til å reinvestere overskuddet etter at markedsuoen hadde økt. Avkastningen på eiendommen Os Allé 3 var svært dårlig, men gode investeringer i porteføljen for øvrig kompenserte for dette.

I løpet av de senere årene har pensjonskassen bygget opp en portefølje av noterte investeringer. Den består av aksjer i selskaper som ikke er børsnotert, og utlån til samme type selskaper. Utlån til medlemmer er også inkludert i denne delen av porteføljen.

Den største investeringen i denne delen av porteføljen består av 9,9 % av aksjene i det Fredrikstad-baserte eiendomsutviklingsselskapet Vørste AS. Investeringen har en verdi på 150,3 millioner kroner. Avkastningen på disse investeringene var 14,21 % i 2022, og framkommer under aktivaklassen Annet i tabellen over.

Halden kommunale pensjonskasse vil fortsatt ha fokus på å utnytte mulighetene i markedet innenfor rammene av reguleringene som gjelder for bransjen og de begrensninger pensjonskassen selv har pålagt seg i kapitalforvaltningsstrategien.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

Halden kommunale pensjonskasse mener at det er viktig å fokusere på bærekraft ut fra et samfunnsmessig perspektiv og HKP kan gjøre en forskjell når det kommer til å realisere FN's bærekraftsmål. Langsiktig lønnsomhet avhenger av at investeringer gjennomføres med et bærekraftfokus, og er dermed grunnlaget for framtidig verdiskapning.

Pensjonskassen anerkjenner at investeringene den foretar kan ha positive og negative bærekraftseffekter. HKP tar derfor hensyn til relevante faktorer knyttet til miljø, sosiale forhold og foretaksstyring i sine investeringer, og dette er beskrevet i kapitalforvaltningsstrategien.

Pensjonskassen har som et minimumskrav at investeringene gjøres i tråd med allment aksepterte normer for god forretningsatferd, slik som FN's Global Compact. Prinsippene i Global Compact er basert på FN's verdenserklæring om menneskerettigheter, ILO's kjernekonvensjoner om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet, Rio-prinsippene om miljø og utvikling, samt FN-konvensjonen mot korrupsjon.

Pensjonskassen investerer hovedsakelig gjennom eksterne forvaltere og anerkjenner at det finnes ulike strategier for å operasjonalisere ansvarlighet og bærekraft i forvaltningen, eksempelvis eksklusjon, aktiv eierskapsutøvelse og positiv seleksjon av bærekraftige selskaper. I seleksjonen av forvaltere gjennomføres det en helhetlig vurdering av om forvalters tilnærming til

ansvarlighet og bærekraft fremstår troverdig og effektiv. Pensjonskassen ser i sitt arbeid hen til et bredt spekter av aspekter for bærekraft.

Halden kommunale pensjonskasse anerkjenner bærekraftsrisiko som en risikofaktor som må forstås og håndteres. Bærekraftsrisiko er en miljømessig, sosial eller styringsmessig hendelse eller omstendighet som kan medføre tap eller verdifall for pensjonskassens midler. Pensjonskassen ser på arbeidet med bærekraftsrisiko som en langsiktig prosess og etterstreber å kartlegge denne risikofaktoren i henhold til god praksis, men anerkjenner samtidig at datagrunnlaget tidvis er mangelfullt og at analyser må utvikles over tid. Foreløpig er klimarisiko den bærekraftsrisikofaktoren man har kommet lengst med å forstå, regulere og måle. Gjennom kartlegging og gradvis økende kompetanse om bærekraftsrisiko vil pensjonskassen over tid utvikle sin evne til å håndtere risikoen. HKP forventer at forvaltere brukt av pensjonskassen viser evne til å forstå og håndtere bærekraftsrisiko innen deres respektive investeringsmandat. Sistnevnte vurderes i forbindelse med nye investeringer. Klimarisikoanalysen som HKP gjennomfører tar utgangspunkt i relevante anbefalinger fra norske og europeiske tilsynsmyndigheter, så vel som anbefalingene fra arbeidsgruppen for klimarisikorapporter, TCFD. Analysen søker å belyse potensiell feilprising av aksjer og selskapsobligasjoner under forutsetning om at klimarisikodrivere ikke allerede er reflektert i prissettingen. I porteføljen analyseres hvert enkelt selskap opp mot relevante klimarisikofaktorer og dens konsekvenser på kontantstrømmen. Konsekvensene, enten i form av økte kostnader eller inntekter, diskonteres for å belyse finansielle sensitiviteter i ulike klimarisikoscenarier.

Pensjonskassen har hatt temaet bærekraft på agendaen i løpet av 2022. Med ny regulering og nye krav på området både gjennom IORP II-forskriften, EUs taksonomi-forordning og offentliggjøringsforordningen, som alle trer i kraft fra 01.01.2023 har det vært nødvendig med kunnskapsheving og tilpasninger i året som har gått.

Det ble i 2022 gjennomført styreseminar der blant annet kunnskapsheving rundt bærekraft var tema.

Pensjonskassen gjorde endringer i sin kapitalforvaltningsstrategi ved å ta inn retningslinjer for ansvarlig forvaltning.

FOTO: CONTENTVIDEO

Pensjonskassen har jobbet med temaet og blant annet hatt dialog med forvalterne i porteføljen for å få de til å kommittere seg til bærekraftsmål og for å følge opp utviklingen av dette. Dialogen har vært både direkte og gjennom kapitalforvaltningsrådgiver. Det har ikke vært noen kjente brudd mot retningslinjene i løpet av året.

Pensjonskassens status på området måles og vurderes på ulike måter og rapporteres til styret pr måned. Rapporteringen følger minstekravene og de strategiske målene som er satt i kapitalforvaltningsstrategien, i tillegg til at pensjonskassen ser på flere forhold enn nevnt i strategien ettersom kunnskap og data øker i høyt tempo.

Gjennom porteføljestyingsverktøyet Grieg Enigma har administrasjonen tilgang til full gjennomlysning av porteføljen på løpende basis. Systemet gir mulighet til å overvåke potensielle brudd på FNs Global Compact, eksponering mot kontroversielle produkter og eventuelle brudd med etikkrådets eksklusjonsliste for Statens Pensjonsfond Utland, som kan si noe om hvordan pensjonskassen ligger an i forhold til egne minstekrav i forvaltningen.

Videre ser HKP på ESG-ratingen i porteføljen, hvor det er identifisert de vesentlige risikoområdene for de enkelte industriene før selskapene blir analysert og rangert innenfor hver industri fra best in class til worst in class (Leaders og Laggards). Porteføljen har en noe bedre ESG-rating enn markedet. Dette indikerer at selskapene har en noe bedre virksomhetsstyring og evne til å håndtere miljømessige og sosiale forhold, slik MSCI ESG* har vurdert det.

Pensjonskassen følger også porteføljens karbon-eksponering relativt til markedet, og sjekker både Karbonreserver og utslippsintensitet på porteføljen, delporteføljene og de enkelte fondene. Karbonreserver er knyttet til kull, olje og gass og er beregnet i forhold til beviste og sannsynlige reserver. Aksjeporteføljens andel reserver ligger 66% under markedsgjennomsnittet. Karbonintensiteten måler «hvor store CO₂-utslipp porteføljen genererer per million USD i inntekter». For pensjonskassens aksjeportefølje er karbonintensiteten 140 tonn CO₂ per million USD. Dette er 21 % prosent lavere enn markedet (definert ved strategiens referanseindekser).

Annet som måles og rapporteres på er SFDR-klassifisering på de underliggende fondene. Her ble det i 2022 gjort endringer («nedgraderinger») av flere aktører, ettersom det fortsatt er uklarerhet i regelverket for hva som kreves av rapportering og dokumentasjon dersom et fond klassifiseres som Artikkel 9. I aksjeporteføljen er 77 % av fondene artikkel 8 fond.

Det blir også estimert andel grønne inntekter i henhold til EUs taksonomi knyttet til begrensning av klimaendringer, altså hvor stor del av porteføljens investeringer som er i økonomiske aktiviteter som regnes som miljømessig bærekraftige etter taksonomien. Taksonomien er fortsatt under utvikling og selskapene har ikke startet å rapportere egne tall, og det er derfor ikke mulig å gi pålitelig informasjon rundt dette enda. Midlertidig brukes derfor MSCI ESG sin egen klassifisering av grønne inntekter harmonisert etter beste evne med EU sin tilnærming.

* MSCI ESG: Indeks som måler risiko knyttet til miljø, sosiale forhold og governance (eierskap)

Pensjonskassen ser på i hvilken grad de enkelte selskapene i aksjeporteføljen kan sies å bidra positivt eller negativt til FNs 17 bærekraftsmål. Her får alle selskaper to scorere på hver av bærekraftsfaktorene, én på produkt og én på drift/prosess, som legger grunnlaget for en totalscore. Det blir brukt både kvalitative og kvantitative tilnæringer, men datagrunnlaget er i en tidlig fase og antatt svakt. Pensjonskassen tillegger ikke denne analysen stor vekt i styringen, da det også her er vanskelig å trekke konklusjoner og bruke det som beslutningsgrunnlag.

Pensjonskassen vil fortsette sitt arbeid rundt bærekraft i årene som kommer og forventer at det i 2023 blir fokus på å forstå klimarisiko bedre, samt å tilpasse seg nye lovkrav og rapporteringskrav ytterligere.

Det er forventet at både forståelse og data blir bedre fremover, og pensjonskassen vil tilstrebe å henge med på utviklingen som skjer i samarbeid med sin investeringsrådgiver.

FINANSIELL RISIKOSTYRING OG SOLIDITET

I den årlige gjennomgangen av investeringsstrategien benyttes forskjellig risikomål. Disse inkluderer:

- Standardavvik
- Største historisk verdifall (gitt aktivasammensetningen)
- Stresstest

Standardavvik sier hvor mye verdien av forvaltningskapitalen kan ventes å svinge i fremtiden, basert på målinger av observerte verdier. Stresstester er et alternativt mål på risiko som anslår hvor mye de ulike aktiva og markeder vil falle med, gitt at vi skulle få en negativ

utvikling i kapitalmarkedene. Største historiske verdifall er et supplement til stresstest og standardavvik, for å ta høyde for at vi erfaringsmessig vet at kapitalmarkedene typisk kan oppvise større negative utfall enn hva normalfordelingene og standardavvikene tilsier (jfr. f.eks. 2008 eller 2022).

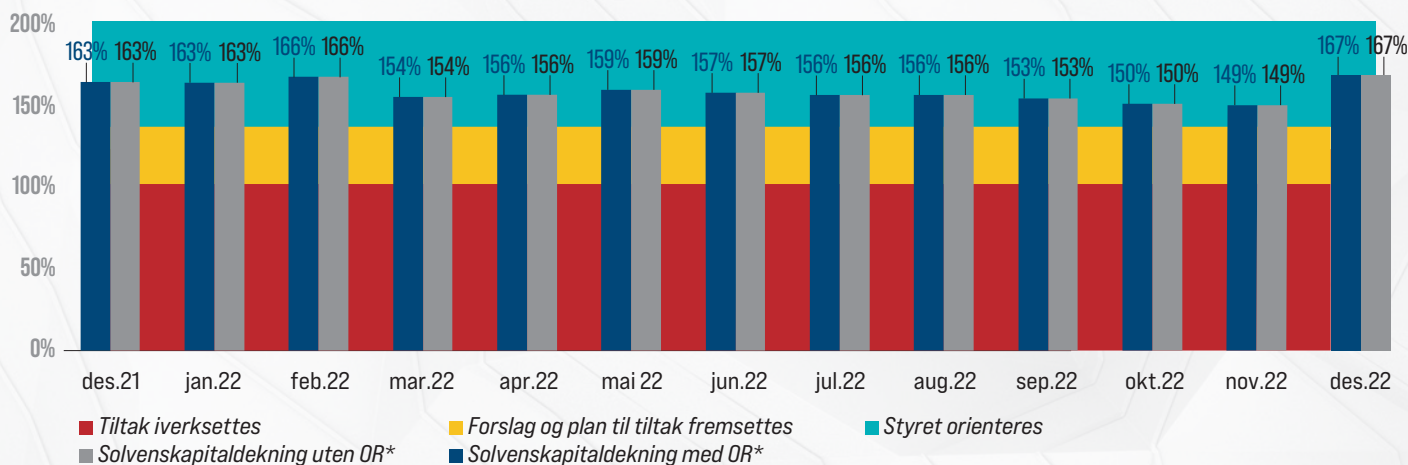
Administrasjonen har tilgang til daglig risikorapportering gjennom Grieg Investors rapporteringsverktøy Grieg Enigma. Styret mottar månedlig finansiell rapportering, inkl. Finanstilsynets solvenskapitalkrav. Figuren nedenfor viser utviklingen i solvenskapitaldekningen pr. måned gjennom 2022. Pensjonskassen styrer i hovedsak etter solvenskapitaldekning uten overgangsregler, selv om dekningen med overgangsregler også er gjengitt.

2022 var et år med uvanlig stort verdifall for både aksjer og renter. Som en naturlig følge av det faller pensjonskassens risiko uttrykt gjennom solvenskapitaldekningen gjennom året, fra 166 % ved årets begynnelse til 149 % på det laveste i november. Pr. årsskiftet var solvenskapitaldekningen 167 %. Noe av den store bevegelsen opp fra november til desember var litt tilfeldig, og skyldtes en stor kontantbeholdning i HKP Eiendom Holding 31.12.22. HKPs totale risikobærende evne er tilfredsstillende, og godt over 130 % som er grensen pensjonskassen har satt, og meldt til Finanstilsynet, for at tiltak for å bedre solvenskapitaldekningen skal vurderes.

Bufferkapitalen består av pensjonskassens ansvarlige kapital, som i hovedsak utgjøres av egenkapital og bufferfond.

Avkastningen på egenkapitalen var 8,41 % i 2022, vesentlig bedre enn 4,96 % i 2021. Årsaken til at avkastningen på egenkapitalen øker til tross for at året preget av utfordrende

SOLVENSKAPITALDEKNING (SKD) MOT RAMMER

*OR=overgangsregler

kapitalmarkeder er at 60 % av egenkapitalen er plassert i eiendom og 40 % i bankinnskudd og pengemarkedsfond. Eiendomsavkastningen i HKP var svært god i 2022, og bankinnskudd og plasseringer i pengemarkedet hadde svakt positiv avkastning. Samlet sett ble derfor avkastningen på egenkapitalen høy.

Pensjonskassens drift gir også positivt resultat for 2022, som også bidrar til god vekst i egenkapitalen. Det er positivt administrasjonsresultat og positivt risikoresultat, og avkastningsresultatet er positivt etter at den negative utviklingen i kapitalmarkedene er dekket inn gjennom bruk av bufferfond.

Pr. 31.12.22 er bokført egenkapital på 251,5 millioner kroner, en økning på 27,2 millioner kroner siden forrige årsskifte. Av det er innskutt egenkapital på 53,8 millioner kroner. Medlemsforetakene betalte inn 3,7 millioner kroner i ny egenkapital i 2022, mens KLP overførte 0,7 millioner kroner i forbindelse med overføring av medlemmer til HKP. Jevnlig innbetaling av egenkapital er viktig for pensjonskassens risikobærende evne fordi nåverdien av framtidig, årlig innbetaling av egenkapital kan regnes inn som bufferkapital når solvenskapitaldekningen beregnes. Pensjonskassen startet derfor fast innkalling av egenkapital fra og med 2019 med 0,1% av premiereserven for perioden 2019–2021, og 0,2% av premiereserven fra 2022.

Risikoutjevningfondet var på 3,4 millioner kroner ved inngangen av 2022. Fondet skal tilføres en avkastning som tilsvarer pensjonskassens avkastning for året. Siden avkastningen var negativ i 2022, ble risikoutjevningfondet redusert med 86 432 kroner i løpet av året. Risikoresultatet, som var positivt, ble fordelt likt på premiefondet og risikoutjevningfondet. Det medførte at risikoutjevningfondet ble tilført ytterligere 1,7 millioner kroner, slik at det til sammen utgjorde 5,0 millioner kroner ved utgangen av 2022. Risikoutjevningfondet kan brukes til å dekke eventuelle negative risikoresultat i framtiden.

Solvensmarginkapitalen består av summen av innskutt og opptjent egenkapital tillagt 50 % av bufferfondet og risikoutjevningfondet. Tidligere var solvensmarginkapitalen tillagt 50 % av tilleggsavsetninger og risikoutjevningfondet. For HKP sin del er bufferfondet vesentlig større enn tilleggsavsetningene var, og solvensmarginkapitalen har derfor økt vesentlig, fra 298,0 millioner kroner ved

starten av 2022 til 582,7 millioner kroner pr 31.12.22. Solvensmarginkravet er beregnet til 119,8 millioner kroner. Dette gir en svært robust solvensmargin på 487 %.

Pensjonskassen rapporterte solvenskapitaldekning pr 31.12.22. Samlet solvenskapitalkrav var på 569,1 millioner kroner, og samlet ansvarlig kapital var på 957,1 millioner kroner. Det gir en solvenskapitaldekning på 167 %.

UTLÅN TIL MEDLEMMER

HKP gir lån mot sikkerhet i bolig til medlemmer av pensjonskassen. Lånene forrentes til markedsmessige betingelser. 31.12.22 var renten satt til 2,50 % p.a innenfor 60 % av markedsverdi og 3,00 % p.a. for den andelen av lånene som ligger mellom 60 og 80 % av markedsverdi. Pensjonskassens medlemmer kan låne opp til tre ganger husstandens inntekt med sikkerhet i 1. prioritets pant i fast eiendom. Sum utlån var ved årets slutt 17,7 millioner kroner, en nedgang på 1,5 millioner kroner fra året før. Det er heller ikke i 2022 konstatert tap på utlånsvirksomheten.

MEDLEMSBESTAND

Medlemskap i pensjonskassen er obligatorisk for alle arbeidstakere i medlemsforetakene, med unntak av lærere og sykepleiere. Premieinnskudd for medlemmer er 2 % av bruttolønn. Ansatte i medlemsforetakene meldes inn i pensjonsordningen uavhengig av stillingsstørrelse eller om vedkommende er fast eller midlertidig ansatt. Folkevalgte med større stillingsstørrelse en 50 % er også medlemmer av pensjonsordningen.

HKP leverer offentlig tjenstepensjon med tjenstepensjonsytelsene alders-, uføre- og etterlattepensjon. Pensjonsordningen garanterer en tjenstepensjon som tilsvarer 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening (bruttogaranti). Bruttogarantien gjelder kun for årskullene født før 1959. Full opptjening oppnås etter 30 års tjenestetid, og pensjonen avkortes i henhold til medlemmets gjennomsnittlige stillingsstørrelse.

Pensjon under opptjening reguleres med den generelle lønnsveksten – dvs. som for økningen av grunnbeløpet i folketrygden. Tjenstepensjonene reguleres som folketrygdytelsene og levealderjusteres fra 67 år.

	Halden kommune	Halden kom. PK	H. Kirkelig Fellesråd	Sum
Antall aktive medl. (ekskl. uføre)	2 231	4	28	2 263
Fratrådte	4 380	0	41	4 421
Antall pensjonister	1 700	0	18	1 718
herav uførepensjonister	377	0	1	378
herav alderspensjonister	1 136	0	15	1 151
herav AFPere	45	0	1	46
herav ektefellepensjonister	132		1	133
herav barnpensjonister	10	0	0	10
Sum medlemmer	8 311	4	87	8 402

Samlet antall medlemmer i pensjonskassen økte med hele 358 personer (4,50 %) i løpet av 2022. Det er en stor økning sammenlignet med tidligere år. I løpet av 2020 var f. eks økningen på 2,95 %. Store deler av økningen kan forklares ved etableringen av nasjonalt testsenter for Covid-19 på Svinesund. Beregninger utført av Gabler indikerer at test-senteret har hatt om lag 350 ansatte gjennom året. Antall aktive medlemmer i pensjonskassen økte samlet sett med 315 personer i 2022.

Det var en sterk økning av antall uføre i 2022, med en økning på 31 personer tilsvarende nesten 9 %. Det er en sterk økning, som skiller seg fra den nedgangen i 2020 og 2021. Trenden i årene før det har vært en økning i antall uføre. Pensjonskassen og medlemsforetakene må jobbe for å begrense økningen i antall utføre. Godt HMS-arbeid er avgjørende for å lykkes med det. HKPs ansatte og særlig rådgivende lege har gjennom 2022 bistått Halden kommune på fagsamlinger om HMS og i arbeid med konkrete saker

Antall alderspensjonister har økt med 73 personer i løpet av 2022. Det er i tråd med utviklingen de senere år, selv om antall alderspensjonister også falt i årene 2020 og 2021. Noe av dette kan ha sammenheng med opprettelse og drift av nasjonalt testsenter for Covid-19, som ble delvis bemannet med tidligere ansatte i Halden kommune.

Mottakere av AFP har økt med 10 personer i løpet av fjoråret. Antall ektefellepensjonister er redusert med to personer. Antall mottakere av barnpensjon har også økt med to personer fra året før.

Samlet sett har antall medlemmer økt, og dette skyldes i tillegg til økningen i aktive medlemmer en økning i antall fratrådte med 423 personer. Dette er tidligere ansatte som har sluttet i medlemsforetakene i løpet av året, men fortsatt er yrkesaktive og kan ha rett til pensjon i fremtiden.

Økningen i antall fratrådte er litt høy, og indikerer noe høyere turnover i medlemsforetakene enn normalt. Dette kan også ha sammenheng med nasjonalt testsenter for Covid-19, som ble helt avvirket i 2022.

I 2022 utbetalte pensjonskassen 94,1 millioner kroner i alders-, uføre- og etterlattepensjon, samt AFP 65-67 år. HKP mottok netto 6,2 millioner kroner i refusjoner fra andre pensjonsordninger. Netto utbetalt pensjon var derfor 87,9 millioner kroner.

PREMIEINTEKTER

Premieinntektene beregnes av pensjonsgrunnlaget, og for 2022 var normalpremien budsjettert til 9,12 %. Øvrige premieelementer var anslått slik:

Premiekomponent	
Administrasjonsreserve	0,33 %
Løpende adm.kostnader	1,36 %
Anslag nye AFP 65-67 og 85-årsuttak	1,82 %
Avkastningsgaranti	0,20 %
Reguleringspremie	6,13 %

Til sammen ga dette en forventet betalbar premie på 18,94 %. Denne dekkes av arbeidsgiverne, medlemmene (tariffestet 2 %) og premiefond.

Regulering av grunnbeløpet i Folketrygden danner sammen med pensjonsreguleringen grunnlaget for reguleringspremien. Grunnlaget for pensjonsreguleringen er lønns- og prisveksten. Prisveksten i 2022 var høyere enn forventet, og førte til at reguleringspremien måtte økes i løpet av året da høyere prisvekst enn det forventede slår ut i høyere pensjonsregulering. Reguleringspremien for 2022 ble

derfor på hele 86,2 millioner kroner, som likevel var noe lavere enn året før da premien ble høyere enn forventet på grunn av omlegging av beregningsmetodikken.

Totale premieinntekter var budsjettert til 167,2 millioner kroner for 2022, men endte på 214,5 millioner kroner, i stor grad på grunn av den sterke prisveksten som slo inn i beregningsgrunnlaget for reguleringspremie. Premieinntektene ble finansiert av innbetalinger fra arbeidsgiverne med 178,4 millioner kroner, innbetalinger fra medlemmene med 16,7 millioner kroner og bruk av premiefond med 19,4 millioner kroner.

Premiefondet ble tilført garanterte renter på inntående beholdning på 5,6 millioner kroner og halvparten av risikoresultatet som utgjorde 1,7 millioner kroner. I tillegg overtok HKP pensjonsforpliktelser fra annen pensjonsordning i løpet av året, og med disse forpliktelsene fulgte det også med premiefond på 1,1 millioner kroner. Dette medførte at netto reduksjon av premiefondet ble på 11,1 millioner kroner fra 312,0 millioner kroner ved årets begynnelse til 300,9 millioner kroner ved utgangen av året.

På grunn av negativ avkastning på kapitalen i 2022 er det ikke anledning til å tildele midler til premiefond.

FORSIKRINGSTEKNISK OPPGJØR

Reguleringspremien ble høy for 2022 også. Reguleringen i grunnbeløpet ble på 4,77 %, mens pensjonsreguleringen ble på 3,53 %. Sammen med en generell lønnsutvikling i samfunnet på 3,7 %, så ble reguleringspremien på kr 86 millioner.

Tabellen under viser pensjonskassens tekniske resultat fordelt på resultatelementer og hvordan de anvendes.

Overført til/ (fra)	Resultatelement				Sum
	Rente- resultat	Adm.- resultat	Risiko- resultat	Rentegaranti- premie og fortjeneste- margin	
Premiefond	0	0	1,7	0	1,7
Bufferfond	-129,0	0	0	0	-129,0
Risiko- utjevningfond	-0,1	0	1,7	0	1,6
Opptjent egenkapital	0	0,1	0	1,8	1,9
Sum	-129,1	0,1	3,4	1,8	-123,9

Tabellen viser bevegelser i premiefond og bufferfond i 2022:

	Premiefond	Bufferfond
Saldo 31.12.2021	312,0	792,4
+ Tilført/(anvendt) i 2022	-18,3	4,2
+ Pliktig rente	5,6	
+ Tilført fra renteresultat	0	-129,0
+ Tilført fra risikoresultat	1,7	
Saldo 31.12.2022	300,9	667,6

Det er overført 1,7 millioner kroner i midler til risiko-utjevningfondet i 2022, og som vil bidra som en sikring for evt. negativt risikoresultat i årene fremover. Risiko-utjevningfondet utgjør kr 5,0 millioner pr 31.12.22.

Premiereserven er økt med kr 162 millioner. Av økningen på kr 162 millioner er administrasjonsavsetningene styrket med kr 5,0 millioner og erstatningsavsetningene redusert med kr 0,5 millioner.

Bufferfondet ble redusert med kr 129 millioner som følge av et dårlig finansielt år. Det betyr at bufferkapitalen til pensjonskassen har blitt redusert betraktelig gjennom 2022.

Garantert renter på de rentegaranterte forpliktelsene utgjorde kr 47,4 millioner, mens netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen var på negative kr 81,7 millioner. Summen utgjør renteresultatet på negative kr 129,1 millioner. Med unntak av den negative avkastningen som ble tilført (belastet) risikoutjevningfondet, så er det negative renteresultatet dekket opp av bufferfondet.

Medlemsbestandens hendelsesforløp knyttet til uførhet, død og etterlatte resulterer i bevegelser i premiereserven. Endringene i premiereserven sammenlignet med forventede endringer basert på tariffen tilsvarer risikoresultatet. Risikoresultatet for 2022 er positivt, og halvparten er disponert til risikoutjevningfondet. Resten er disponert til premiefondet. Risikoresultatet for uførhet har vært positivt med kr 3,8 millioner, og skyldes hovedsakelig et godt risikoresultat knyttet til reaktivering. Risikoresultatet for døde og etterlatte er negativt med kr 0,3 millioner. Det resterende beløpet på kr -0,1 millioner tilsvarer reassuransepremien.

HKP har tegnet reassuranskontrakt formidlet av O2 Broking Aps.

INTERNKONTROLL

Internkontrollen bygger på en løpende vurdering av hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til hele pensjonskassens virksomhet.

BDO gjennomfører ekstern kontroll av pensjonskassens system for internkontroll. Revisor har gjennomført en særskilt kontroll av internkontrollen i pensjonskassens IKT-systemer, med fokus på systemsikkerhet og datakvalitet ved overføring av data mellom kommunen, pensjonskassen, leverandør og aktuar. Revisors gjennomgang av internkontrollen avdekket ingen avvik.

Styret i HKP engasjerte også BDO til å gjøre en sikkerhetsrevisjon av pensjonskassens IKT-systemer i 2022. Penetrasjonstest – en test av hvor motstandsdyktig systemene er mot inntrengere – var også en del av sikkerhetstesten. Det er mye oppmerksomhet rundt datainnbrudd i samfunnet generelt, og det har også skjedd angrep rettet mot pensjonskasser både direkte og indirekte. Styret i Halden kommunale pensjonskasse tar IKT-sikkerhet på alvor, og har fokus på forebygging av uønskede hendelser.

RETTVISENDE BILDE

Årsberetning og årsregnskap for Halden kommunale pensjonskasse tilfredsstiller kravene i regnskapslovens § 3-2a om overordnede krav til kvalitativ informasjon i årsregnskapet. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av pensjonskassens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

FRAMTIDSUTSIKTER

2022 var et svakt år i finansmarkedene, som medførte negativ avkastning for Halden kommunale pensjonskasse for første gang i nyere tid. Sammenlignet med andre pensjonskasser var resultatet godt, mange pensjonsordninger hadde dårligere forvaltningsresultat enn HKP i 2022. Det gode relative resultatet skyldes i hovedsak god avkastning på eiendom, men også god avkastning på ikke-børsnoterte aksjer.

I årsrapporten for 2021 ble rekordlave renter, rekordhøyt aksjemarked, økende inflasjon og sikkerhetspolitisk uro trukket fram som mulige trusler for finansmarkedene. Gjennom 2022 har vi sett det slå til i form av bratt nedgang i aksjemarkedene som følge av konflikten mellom Russland og Ukraina, energikrise og problemer i globale forsyningskjeder. Kraftig stigende inflasjon førte til kraftig

stigende renter – 15 år med rentenedgang ble reversert i løpet av noen måneder i 2022. Stigende renter har ført til reprising av obligasjoner, aksjer og eiendom. Vi kan trygt si at bekymringene for fremtiden slo til.

Likevel har Halden kommunale pensjonskasse kommet godt gjennom uroen. Porteføljen har falt mindre enn det mange andre aktører i bransjen har opplevd, og bufferfondet er mer enn tilstrekkelig til å dekke de tapene som har oppstått. Grunnlaget for å takle dårlige tider i kapitalmarkedene var godt, og er fortsatt godt for årene som kommer. Det er fortsatt usikkerhet med hensyn til videre utvikling selv om renten har kommet opp og aksjemarkedene er noe lavere priset ved inngangen til 2023 er det fortsatt rom for ytterligere renteøkning og fall i aksjekurser. Solvenskapitaldekningen viser at Halden kommunale pensjonskasse har en sterk buffersituasjon også etter at det vanskelige året 2022 er tilbakelagt, og HKP står godt rustet til å takle utfordringer som kan dukke opp i årene som kommer.

Det forsikringstekniske oppgjøret viser at pensjonskassen har en sunn økonomi. Det er overskudd i både teknisk og ikke-teknisk regnskap og i pensjonskassen samlet sett. En solid økonomi med solide buffere gir et godt fundament for den videre driften.

Pensjonsproduktene er regulert gjennom sentral generell særavtale om pensjonsordninger (SGS 2020), og er derfor helt like uavhengig av leverandør. Den som leverer produktet til lavest pris er mest konkurransedyktig, og det har HKP lyktes med takket være lave kostnader og høy avkastning sammenlignet med andre pensjonsinnretninger over tid.

Pensjonskasser er en god organisasjonsform også for offentlige tjenstepensjonsordning, og det er all grunn til å forvente at Halden kommunale pensjonskasse vil levere gode og konkurransedyktige pensjonsprodukter også i fremtiden.

Styret vil fortsette å ha fokus på å opprettholde Halden kommunale pensjonskasses posisjon som en ledende aktør i markedet for offentlig tjenstepensjon.

HKPs styre: Espen Sørås, Sara Bruvoll, Paul Kristiansen, Otto Gøperød og Elin Cathrine Hagen.
[FOTO: CONTENTVIDEO]

ÅRSBERETNING 2022 – HALDEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Årsberetning og regnskap er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av egen lokal pensjonskasse, og styret bekrefter at forutsetningene for dette er til stede. Pensjonskassen er i en sunn økonomisk og finansiell stilling og utvikling. Pensjonskassens styre og administrasjon vil også i tiden fremover tilstrebe å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for medlemmer, pensjonister og medlemsforetakene.

Halden, den 29. mars 2023

Otto S. Gøperød
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Nestleder

Paul R. Kristiansen
Styremedlem

Sara E. N. Bruvoll
Styremedlem

Espen B. Sørås
Styremedlem

Eivind B. Hansen
Adm.leder

MORSELSKAPET			KONSNERN		
2021	2022	Note	RESULTATREGNSKAP	2022	2021
(tall i 1000)			TEKNISK REGNSKAP	(tall i 1000)	
		3,10	1. Premieinntekter		
-202 401	-214 549		1.1 Forfalte premier, brutto	-214 549	-202 401
103	98		1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	98	103
0	-14 498		1.3 Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	-14 498	0
-202 298	-228 949		Sum premieinntekter for egen regning	-228 949	-202 298
			2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
-21 128	-36 249	19,27	2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
-31 901	-23 568	19	2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	-23 568	-31 901
-10 958	-10 432	19,26	2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	-47 174	-35 224
-119 054	234 541	16,17,19,26	2.4 Verdiendringer på investeringer	234 541	-119 054
-72 241	-82 572	19,20	2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	-82 572	-72 241
-255 280	81 720		Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	81 227	-258 420
		4	5. Pensjoner		
83 148	87 852		5.1.1 Brutto	87 852	83 148
83 148	87 852		Sum pensjoner mv	87 852	83 148
			6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
139 786	162 212	9,10	6.1.1 Til (fra) premiereserve, brutto	162 212	139 786
78 871	0	9,14	6.2 Endring i tilleggsavsetninger	0	78 871
131 599	0	9,19	6.3 Endring i kursreguleringsfond	0	131 599
0	-124 852	9,10	6.4. Endring i bufferfond	-124 852	0
5 695	5 577	9,10	6.5 Endring i premiefond	5 577	5 695
0	-4 191		6.6 Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	-4 191	0
355 950	38 746		Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpl.	38 746	355 950
2 528	1 678	10,13	8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	1 678	2 528
2 528	1 678		Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 678	2 528
		6,19,28,29,30	9. Forsikringsrelaterte driftskostnader		
2 778	3 133		9.1 Forvaltningskostnader	3 133	2 778
10 464	12 349		9.4 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	12 349	10 464
13 242	15 482		Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	15 482	13 242
-2 711	-3 470		11. Resultat av teknisk regnskap	-3 964	-5 850
2021	2022	Note	IKKE-TEKNISK REGNSKAP	2022	2021
			12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
-4 940	-8 818	27	12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
-803	-2 049	19	12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	-2 049	-803
-3 408	-3 594	19,26	12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	-12 541	-9 716
-1 400	-4 781	16,17,19,26	12.4 Verdiendringer på investeringer	-4 781	-1 400
-10 551	-19 242		Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	-19 371	-11 919
			14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
286	335	19	14.1 Forvaltningskostnader	335	286
286	335		Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	335	286
-10 265	-18 908		15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	-19 037	-11 633
-12 976	-22 378		16. Resultat før skattekostnad	-23 000	-17 483
162	64	31	17. Skattekostnader	474	1 280
-12 814	-22 314		18. Resultat før andre resultatkomponenter	-22 526	-16 205
-431	-474		19. Andre resultatkomponenter	-474	-431
-13 245	-22 788		20. TOTALRESULTAT	-23 001	-16 636
2 576	1 592	13,14	Overført til risikoutjevningfondet	1 592	2 576
10 669	21 197	13,14	Overført annen opptjent egenkapital	21 409	14 059
13 245	22 788		Sum overføringer	23 001	16 635

MORSELSKAPET				KONSERN	
2021	2022	Note	BALANSE	2022	2021
(tall i 1000)			EIENDELER	(tall i 1000)	
			EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		
			1. Immaterielle eiendeler		
		31	1.1 Utsatt skattefordel	3 212	4 146
0	0		Sum immaterielle eiendeler	3 212	4 146
			2. Investeringer		
54 028	69 932	26	2.1.1 Investeringseiendommer	105 544	130 792
73 933	82 751	17,27	2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
0	0	21	2.3.2 Utlån og fordringer	995	4 008
49 611	50 419	16	2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	50 419	49 611
177 571	203 102		Sum investeringer	156 958	184 411
			4. Andre eiendeler		
51 859	63 499	24	4.2 Kasse, bank	141 758	72 471
51 859	63 499		Sum andre eiendeler	141 758	72 471
229 430	266 602		Sum eiendeler i selskapsporteføljen	301 928	261 028
			EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
			6. Investeringer i kollektivporteføljen		
193 096	229 077	26	6.1.1 Investeringseiendommer	366 076	488 412
284 443	318 368	17,27	6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
89 121	151 445	21	6.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
184 648	122 305	18	6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	122 305	184 648
148 528	105 191	23	6.3.2 Utlån og fordringer	105 191	148 528
1 063 873	1 130 869	17	6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 130 869	1 063 873
883 478	879 741	16	6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	879 741	883 478
56 016	57 938	21	6.4.3 Utlån og fordringer	61 764	71 436
69 147	4 065	24	6.4.5 Andre finansielle eiendeler	305 127	148 444
2 972 351	2 999 000		Sum investeringer i kundeportefølje	2 971 074	2 988 819
2 972 351	2 999 000		Sum eiendeler i kundeporteføljene	2 971 074	2 988 819
3 201 781	3 265 601		SUM EIENDELER	3 273 002	3 249 848
			EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		
-49 428	-53 792	13	10. Innskutt egenkapital	-53 792	-49 428
			11. Opptjent egenkapital		
-3 443	-5 035	13	11.1 Risikoutjevningfond	-5 035	-3 443
-171 451	-192 647	13	11.2 Annen opptjent egenkapital	-192 647	-171 451
-174 894	-197 682	13,14	Sum opptjent egenkapital	-197 682	-174 894
			Sum egenkapital majoritet	-251 474	-224 322
			Minoritetens andel av egenkapital	0	-14 513
-224 322	-251 474		Sum egenkapital	-251 474	-238 835
			13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
-1 863 323	-2 025 535	7,8,9,10	13.1 Premiereserve	-2 025 535	-1 863 323
-143 871	0		13.2 Tilleggsavsetninger	0	-143 871
-648 516	0		13.3 Kursreguleringsfond	0	-648 516
0	-667 535	10,11,14	13.4 Bufferfond	-667 535	0
-311 960	-300 894	10,12	13.5 Premiefond	-300 894	-311 960
-2 967 670	-2 993 965	11	Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser	-2 993 965	-2 967 670
			15. Avsetninger for forpliktelser		
0	0	31	15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	-1 045	-1 114
0	0		Sum avsetninger for forpliktelser	-1 045	-1 114
			16. Forpliktelser		
-9 790	-20 162	6,25	16.3 Andre forpliktelser	-26 518	-42 230
-9 790	-20 162		Sum forpliktelser	-26 518	-42 230
0	0		17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	0	0
-3 201 781	-3 265 601		SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	-3 273 001	-3 249 848

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet for pensjonskassen er avlagt i overensstemmelse med kravene i Lov om forsikringselskaper, pensjonsforetak og deres virksomheter m.v. av 10.06.2005 (forsikringsvirksomhetsloven), Forskrift om årsregnskap m.m. for pensjonsforetak og tilpasning til internasjonale EU-godkjente regnskapsprinsipper (IFRS/IAS).

KONSERNET

Konsernregnskapet omfatter aksjeselskap hvor HKP eier mer enn 50 % av aksjene eller har bestemmende innflytelse.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPET

Ved konsolidering av datterselskap benyttes oppkjøpsmetoden. Aksjer i datterselskap er eliminert mot egenkapitalen på kjøpstidspunktet. Det er tatt hensyn til eventuelle mer-/mindreverdi i forbindelse med kjøp. Datterselskapets offisielle selskapsregnskap utarbeides i henhold til NGAAP, justert for virkelig verdi i eiendom jfr. IAS 39 og IAS 40 på grunn av omarbeidelse til de regnskapsprinsipper som gjelder for Halden kommunale pensjonskasse. Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytte mellom konsernselskap, samt andre konserninterne transaksjoner er eliminert i konsernregnskapet.

NOTE 2: VURDERINGSPRINSIPPER

Styret har vedtatt å benytte muligheten som er gitt gjennom Forskrift om årsregnskap m.m. for pensjonsforetak §3-3 og IAS 39 og IFRS 13 til å vurdere de finansielle eiendelene til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen der ikke andre vurderingsprinsipper er spesielt nevnt (for eks. amortisert kost). Dette innebærer at virkelig verdijusteringer på finansielle eiendeler skal føres over resultatet før andre resultatkomponenter.

Pensjonskassens eiendeler er i hovedregel notert på offentlig markedsplass, og målt i samsvar med årsregnskapsforskriftens §5-12, 2.ledd a). Unntakene fra dette er spesifisert i de underliggende noter.

FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER**FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM HOLDES TIL FORFALL**

Obligasjoner som pensjonskassen har til hensikt og evne til å holde til forfall og som måles til amortisert kost over resultatet ved bruk av effektiv rente metode. Obligasjonene er samlet i en Hold-Til-Forfall-portefølje; HTF-porteføljen. Pensjonskassen vurderer løpende kredittrisikoen i porteføljen. Evt. nedskrivning gjennomføres hvis det oppstår verdifall som følge av kredittrisiko.

INVESTERINGSEIENDOM

Pensjonskassens egen bruk av eiendommene utgjør mindre enn 10%, og pensjonskassen vurderes derfor ikke å komme under bestemmelsene om eierbenyttet eiendom. Investerings eiendommene vurderes i hht IAS 40 til virkelig verdi (se egen spesifisering i note 26).

PANTELÅN

Utlån måles til nedbetalt verdi over resultatet. Utlånsporteføljen er vurdert i henhold til regler fastsatt av Finansdepartementet, og er etter utlånsforskriften av 01.01.2021 funnet og ikke være tapsutsatte.

FINANSIELLE OMLØPSMIDLER**FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI**

Aksjer og obligasjoner (utover HTF-porteføljen) samt andeler i fond vurderes til virkelig verdi over resultatet i henhold til IAS 39 og IFRS 13. Aksjer og obligasjoner er tilordnet etter anskaffelseskost etter FIFO-metoden. (FIFO-metoden er en forkortelse for «first in, first out» og forutsetter at de eiendelene som ble innkjøpt først, også skal selges først). Unoterte aksjer måles til siste observerbare verdi eller til takst. Enkelte av de globale fondene er valutasisikret. Aksjer i datterselskap vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

RENTEINNETEKTER

Renteinntekter inntektsføres når de er påløpt.

FORDRINGER

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er vurdert til ikke å være tapsutsatte.

LIKVIDITET-, RENTE- OG VALUTARISIKO

Pensjonskassen har tilnærmet ingen likviditetsrisiko i kort og mellomlangt tidsperspektiv da løpende innbetalinger overstiger løpende utbetalinger. Renterisiko er beskrevet i underliggende noter. Valutarisikoen er sikret i obligasjonsporteføljen. Plasseringer i aksjefond er notert i norske kroner. Noen av de underliggende aksjene i fond med globale mandater, er notert i utenlandsk valuta. Disse posisjonene er i hovedsak sikret til NOK.

AVSETNINGER TIL FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pliktig avsetning til premiereserve er fastsatt i samsvar med styrevedtak. Overskudd på avkastningsresultat og positivt risikoresultat blir overført tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond eller premiefond etter styrets beslutning.

RISIKOUTJEVNINGSFOND

Risikoutjevningfondet (RUF) benyttes i forbindelse med overskudd/ underskudd på risikoresultatet. Fondet beregnes av pensjonskassens aktuar.

REASSURANSE

Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassurans som dekker en eller flere hendelser som inntreffer som følge av en og samme katastrofe i løpet av 72 timer. Reassurandør dekker tap mellom 10 og 100 millioner kroner. Reassurandør er O2 Broking A/S. Verdien av gjenforsikringsandelen etter årsregnskapsforskriftens § 3-2, 4.ledd, er ikke inntatt som eiendel i regnskapet da den er vanskelig å måle.

NOTE 3: PENSJONSPREMIE

	2022	2021
Normalpremie	89 300 584	77 775 480
Til/fra administrasjonsreserve	2 607 000	2 694 000
Administrasjonskostnad	12 040 000	11 830 000
Premie for ikke-forsikringsbare hendelser	22 644 164	18 337 623
Reguleringspremie	86 151 126	89 937 448
Avkastningsgaranti	1 806 000	1 826 000
Til sammen	214 548 874	202 400 550
Herav medlemspremie (2 %)	16 715 919	16 666 238
Avgitt gjenforsikringspremie	-97 500	-103 000
Overført premiereserver fra andre	14 497 750	0
Sum premieinntekter for egen regning	228 949 124	202 297 550

Avgitt gjenforsikringspremie representerer premiekostnad på katastrofeforsikring.

NOTE 4: UTBETALTE PENSJONER:

Utbetalte pensjoner	2022	2021
Alderspensjon	58 471 253	53 892 000
Uførepensjon	14 901 121	14 308 808
Ektefellepensjon	4 064 176	3 959 943
Barnepensjon	567 368	387 072
AFP	16 086 220	14 087 687
Sum pensjoner	94 090 138	86 635 510
Utbetalte refusjoner ihht overføringsavtalen	7 819 854	5 409 940
Mottatte refusjoner ihht overføringsavtalen	14 057 557	8 897 245
Netto utbetalte pensjoner	87 852 435	83 148 205

NOTE 5: MEDLEMSBESTAND PR 31.12.22

	Halden kommune	Halden kom. PK	H. Kirkelig Fellesråd	Sum
Antall aktive medl (ekskl uføre)	2 231	4	28	2 263
Fratrådte	4 380	0	41	4 421
Antall pensjonister	1 700	0	18	1 718
herav uførepensjonister	377	0	1	378
herav alderspensjonister	1 136	0	15	1 151
herav AFPere	45	0	1	46
herav ektefellepensjonister	132		1	133
herav barnepensjonister	10	0	0	10
	8 311	4	87	8 402

- I tillegg er det 123 av uførepensjonistene og alderspensjonistene som får et barn tillegg som følge av at de har barn under 18 år.

NOTE 6: PENSJON EGNE ANSATTE

Pensjonsforpliktelser innregnes og måles i samsvar med IAS 19. Det var i 2022 fire ansatte i pensjonskassen.

Pensjonskostnader inkl. AGA	2023	2022
Nåverdi av årets opptjening	725 030	786 399
Rentekostnad	266 161	164 757
Amortisering av (reduisert)/økt forpliktelse ved pensjonsplanendring		
Brutto pensjonskostnad	991 191	951 156
Forventet avkastning	-220 516	-131 255
Administrasjonskostnad/rentegaranti	0	0
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnader	770 675	819 901
AGA netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnader	108 665	115 606
Resultatført pensjonskostnad	879 340	935 507
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	0	-474 381
Herav resultatført AGA av aktuarielt tap (gevinst)	0	-58 622
Pensjonsforpliktelse	31.12.2023	31.12.2022
	Estimat	
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	9 863 228	8 872 037
Pensjonsmidler	7 909 413	7 012 201
Netto forpliktelse før arb.avgift	1 953 815	1 859 836
Arbeidsgiveravgift	275 488	262 237
Netto forpliktelse inkl. AGA	2 229 303	2 122 072
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) ekskl. AGA	0	0
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) AGA	0	0
Balanseført netto forpliktelse etter AGA - i balansepost 3.2/6.4.3	2 229 303	2 122 072
Avstemming inkl. AGA	2023	2022
Verdi ved årets begynnelse	2 122 072	2 362 833
+ Årets netto pensjonskostnad	879 340	935 507
+ Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbasert pensjonsordninger	0	-474 381
- Premieinnbetalinger	-772 110	-701 886
Balanseført netto forpliktelse UB i år inkl. AGA	2 229 303	2 122 072
Medlemsstatus	01.01.2023	01.01.2022
Antall aktive	4	4
Antall oppsatte	0	0
Antall pensjoner	0	0
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive	910 834	867 772
Gjennomsnittsalder, aktive	52,02	51,02
Gjennomsnitts tjenestetid, aktive	11,15	10,06
Forventet gjenstående tjenestetid, aktive	14,98	15,98
Forutsetninger	31.12.2023	31.12.2022
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	2,75 %
G-regulering	3,25 %	2,50 %
Pensjonsregulering	2,60 %	1,75 %
Forventet avkastning	3,00 %	1,90 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

NOTE 7: FORUTSETNINGER FOR FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Premiereserve er avsatt på beregningsgrunnlag «K2013». Grunnlagsrente er 2,62 % for all opptjening før 1.1.2012, og 2,5 % for opptjening fra 1.1.2012 til 1.1.2015. Fra og med 1.1.2015 er all opptjening på 2.0 %. Fra og med 31.12.2015 ble opptjeningen på 3 % redusert til 2,62 %, som følge av frigjort kapital fra reduserte uførepensjonsforpliktelser. Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,28 %.

NOTE 8: SENSITIVITETSANALYSE

Forutsetning	Endring	Økt premiereserve (mill. kroner)
Dødelighet	Reduksjon 10% i alle aldre	34,2
Uførhet	Økning 15 %	7,4

Tabellen nedenfor viser effekten på premiereserven (i mill. kr) ved en reduksjon i dødelighet på 10 % og ved en økning i uførhet på 15% (25% det første året).

NOTE 9: ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

	Premiereserve	Buffer-fond	Premiefond	Totalt
Saldo 01.01.	1 863 322 927	792 387 106	311 959 563	2 967 669 596
Premier	214 548 875		-19 384 871	195 164 004
Administrasjonspremie	-12 040 000			-12 040 000
Gjenforsikringspremie	-97 500			-97 500
Rentegaranti	-1 806 000			-1 806 000
Pensjonsutbetalinger	-87 978 425			-87 978 425
Garantert rente	41 830 802		5 576 808	47 407 611
Risikoresultat	-3 223 972			-3 223 972
Til administrasjonsresultat	-3 519 137			-3 519 137
Overføringer	14 497 750	-124 852 017	2 742 778	-107 611 489
Saldo 31.12.	2 025 535 320	667 535 089	300 894 278	2 993 964 688

NOTE 10: SPESIFIKASJON AV AVSETNINGER PÅ BALANSEN

	2022	2021	2022	2021	Endring
	Antall forsikrede		Reserve opptjente ytelser (beregnet etter individuell pensjonsalder)		
Aktive	2 263	2 444	578 269 723	546 704 649	31 565 074
Oppsatte rettigheter	4 421	3 986	172 185 588	155 555 484	16 630 104
Oppsatte/aktive i alt	6 684	6 430	750 455 311	702 260 133	48 195 178
Alderspensjon	1 197	1 114	844 813 837	762 221 841	82 591 996
Ektefellepensjon	133	135	46 481 811	44 321 582	2 160 229
Barnpensjon	10	8	3 817 392	4 129 901	-312 509
Uførepensjon	378	347	298 111 130	273 095 273	25 015 857
Aktuelle i alt	1 718	1 604	1 193 224 170	1 083 768 597	109 455 573
TOTALT	8 402	8 034	1 943 679 481	1 786 028 730	157 650 751
Netto Premiereserve			1 943 679 481	1 786 028 730	157 650 751
Netto premiereserve			1 943 679 481	1 786 028 730	157 650 751
Erstatningsavsetninger			27 239 447	27 721 233	-481 786
Adminstrasjonsreserve			54 616 390	49 572 963	5 043 427
Premiereserve inklusive erstatningsavsetninger og adm.reserve			2 025 535 319	1 863 322 926	162 212 392
Forhåndsreservering K2013					0
Manglende avsetning			0	0	0
Balanseført premiereserve			2 025 535 319	1 863 322 926	162 212 392

Endring i forsikringsfondet	
Overført fra premiereserve i forbindelse med endringer 1.1.2020	0
Endring i premiereserve før erstatningsavsetninger og administrasjon	157 650 751
Gjenstående oppreservering K2013 pr. 31.12.2014	0
Endring i erstatningsavsetninger	-481 786
Endring i administrasjonsavsetninger	5 043 427
Sum endring i premiereserve	162 212 392
Premiefond anvendt til dekning av premie/Innbetaling til premiefond	-19 384 871
Renter til premiefondet	5 576 808
Overført fra premiefond fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	1 064 559
Overskudd på avkastningsresultat overført premiefond	0
Risikoresultat tilordnet forsikringskontrakter overført premiefond	1 678 219
Sum endring i premiefond	-11 065 285
Til/(fra) bufferfond	-124 852 017
Endring i risikoutjevningfond	1 591 787
Sum alle endringer	27 886 877

Premiefond	2022	2021
Premiefond 31.12.	300 894 224	311 959 509
Bufferfond	667 535 089	792 387 106
Årlig innbetalt premie	195 164 003	185 983 006
Premiefondet i % av årlig premie	154,18 %	167,74 %

Fra 1.1.2022 ble Bufferfond innført, dette erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond.

Premiefondets anvendelse siste 7 år	Dekning av premie
2022	19 384 871
2021	16 417 544
2020	-5 771 640
2019	7 095 211
2018	4 137 030
2017	40 965 158
2016	5 028 402

**NOTE 11: FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER
PR 31.12.22**

	Sum
Premiereserve	1 998 295 872
Bufferfond	667 535 089
Premiefond	300 894 278
Erstatningsreserve	27 239 447
Sum	2 993 964 686

NOTE 12: SPESIFIKASJON AV PREMIEFOND

Halden kommune	H. kirkelige fellesråd	Halden kom. PK	Sum
297 158 627	2 621 523	1 114 128	300 894 279

NOTE 13: EGENKAPITAL

MORSELSKAPET					
Egenkapital	Innskutt EK	Fond for urealiserte gevinster	Risikoutjevningfond	Opptjent EK	Sum EK
EK 01.01.	49 427 944	0	3 443 488	171 450 403	224 321 835
Ny innskutt egenkapital	4 363 966				4 363 966
Resultat av ikke-teknisk regnskap				18 907 739	18 907 739
Andre resultatkomponenter				474 381	474 381
Skattekostnader				-64 007	-64 007
Administrasjonsresultat				72 450	72 450
Rentegarantipremie og forjenesteelement				1 806 000	1 806 000
Avkastning på risikoutjevningfondet			-86 432		-86 432
Risikoresultat			1 678 219		1 678 219
Egenkapital 31.12.	53 791 910	0	5 035 275	192 646 966	251 474 151

KONSERN					
EK 01.01.2022 inkl. minoritet					238 835 107
Årets resultat					23 000 640
Ny innskutt egenkapital					4 363 966
Uttrekk minoritet (solgt 2022)					-14 725 562
Egenkapital konsern 31.12.					251 474 151

NOTE 14: RESULTATANALYSE

Administrasjonsresultat	72 450
Premie for avkastningsgaranti	1 806 000
Netto finansinntekter i kollektiv porteføljen	-81 720 423
- Pliktige rentekostnader	-47 409 047
Renteresultat	-129 129 470
Risikoresultat	3 356 438
Teknisk resultat	-123 894 581
Resultat i selskapsporteføljen	18 907 739
Skattekostnader	-64 007
Andre resultatkomponenter	474 381
Total resultat før disponering	-104 576 469
Overført til/fra bufferfond	129 043 038
Risikoresultat til premiefond	-1 678 219
Renteresultat til premiefond	0
Renteresultat overført til premiereserve	0
Risikoresultat til risikoutjevningfond	-1 678 219
Renteresultat til risikoutjevningfond	86 432
Til selskapsporteføljen	21 196 563

NOTE 15: KAPITALAVKASTNING

Kollektivporteføljen (kunde):		
Kapitalavkastning	Verdijustert	Bokført
2022	-2,51 %	N/A*
2021	9,36 %	5,44 %
2020	8,28 %	5,78 %
2019	11,03 %	4,45 %
2018	1,61 %	4,61 %
2017	8,21 %	6,15 %
2016	6,27 %	4,76 %
Selskapsporteføljen:		
Kapitalavkastning	Verdijustert	
2022	8,41 %	
2021	4,96 %	
2020	5,81 %	
2019	5,78 %	
2018	5,55 %	
2016	5,11 %	
2015	3,46 %	

* I forbindelse med innføring av bufferfond fra 1.1.22 er denne målingen ikke lengre aktuell.

NOTE 16: OBLIGASJONER, SERTIFIKATER OG ANDRE FINANSIELLE EIENDELER, INKL UREALISERTE TAP

Pengemarkedsfond	Antall andeler	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
Nordea Kort Obligasjon Pluss (selskap)	50 626,98	50 592 322	50 419 151	-173 171	50 419 151
Nordea FRN Pensjon	38 517,27	38 436 456	38 637 448	200 992	38 637 448
Sum		89 028 778	89 056 599	27 821	89 056 599

Obligasjonsfond	Antall	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
Alfred Berg Høyrente	430 256,67	42 344 112	48 629 546	6 285 433	48 629 546
Alfred Berg Nordic Inv Grade Inst	678 861,36	70 117 431	67 957 212	-2 160 219	67 957 212
Alfred Berg Nordisk Ansvarlig Kapital	452 797,38	44 859 723	44 143 534	-716 189	44 143 534
Alfred Berg Obligasjon	389 458,48	45 082 176	43 967 409	-1 114 767	43 967 409
Payden Global Bond Fund NOK	1 398 323,68	197 179 198	178 407 644	-18 771 554	178 407 644
Loomis Sayles Sust Global Corp	1 808 156,84	181 271 896	155 501 488	-25 770 408	155 501 488
AXA WF Global Sustainable Aggregate I	762 796,51	77 222 163	66 714 183	-10 507 980	66 714 183
Dimensional Global Short Fixed Income NOKH	16 585 050,81	171 500 000	158 884 787	-12 615 213	158 884 787
Pareto Obligasjonsfelleskap			-5 382 054	-5 382 054	-5 382 054
C Worldwide obligasjon	67 736,74	81 145 435	81 225 154	79 719	81 225 154
Sum		910 722 134	840 048 902	-70 673 232	840 048 902
Til sammen		999 750 912	929 105 501	-70 645 411	929 105 501

NOTE 17: AKSJER OG ANDELER I AKSJEFOND, INKL UREALISERT GEVINST OG TAP

Aksjefond	Antall andeler	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
C WorldWide Globale Aksjer	5 431,45	24 848 856	115 328 782	90 479 926	115 328 782
Nordea Stabile Aksjer Global	30 096,14	38 000 000	102 126 015	64 126 015	102 126 015
Danske Fund Aksje Norge Inst II	18 821,85	17 584 839	72 395 408	54 810 569	72 395 408
Alfred Berg GAMBAK	2 210,99	39 587 703	106 019 278	66 431 575	106 019 278
AB Global Core Equity IX	22 589,55	39 012 650	85 683 608	46 670 958	85 683 608
T Rowe Global Value Select USD	565 842,77	54 969 720	74 740 938	19 771 218	74 740 938
Ardevora Global Long-only Equity SRI Fund Class E	27 658 124,31	22 062 886	30 025 660	7 962 774	30 025 660
Genesis EM Investment Company - Class C (global)	29 338,14	24 267 362	20 105 615	-4 161 747	20 105 615
Storebrand Global Indeks B	23 181,66	37 000 000	33 004 910	-3 995 090	33 004 910
REQ Global Compounders Inst NOK	228 275,32	20 000 000	18 588 460	-1 411 540	18 588 460
KLP AksjeGlobal Indeks II	40 993,62	149 022 976	125 771 287	-23 251 689	125 771 287
Arctic Norwegian Value Creation D	44 481,55	63 516 124	73 749 515	10 233 391	73 749 515
Sensibel AS	119 487,00	7 499 997	8 852 792	1 352 795	8 852 792
Minuendo AS	33 029,00	7 999 867	9 910 352	1 910 485	9 910 352
Elliptic Lab	55 000,00	12 650 000	12 127 500	-522 500	12 127 500
Link Fund		25 000 000	25 000 000	0	25 000 000
Kilter AS	92 822,00	4 000 004	4 000 004	0	4 000 004
Fotress Fund	8 250,00	825 000	825 000	0	825 000
Obligo Nordic Climate Impact Fund III AB		7 829 596	7 745 256	-84 340	7 745 256
Værste AS	1 300 684,00	91 952 149	150 290 805	58 338 656	150 290 805
Ski sentrum Eiendom AS	29 900,00	26 910 000	31 239 816	4 329 816	31 239 816
Wilberg Atrium Holding AS	23 338 242,00	14 850 000	23 338 242	8 488 242	23 338 242
HKP Eiendom, kollektivporteføljen		216 489 601	318 367 785	101 878 184	318 367 785
HKP Eiendom, selskapsporteføljen		56 270 399	82 750 767	26 480 368	82 750 767
Sum		1 002 149 728	1 531 987 794	529 838 066	1 531 987 794

NOTE 18: OBLIGASJONER SOM HOLDES TIL FORFALL – ANLEGGSMIDLER

Kategori	Bokført verdi	Urealisert gevinst/ tap	Påløpt rente/ utbytte	Markedsverdi
Bank	115 535 200	-3 149 529	1 903 145	114 288 816
Maskinvare	8 000 000		16 526	8 016 526
Sum	123 535 200	-3 149 529	1 919 671	122 305 342
Duasjon	1,70 år			
Effektiv rente	3,19 %			

NOTE 19: INNTEKTER FRA OG KOSTNADER VED FINANSIELLE EIENDELER

MORSELSKAPET	2022		2021	
	Kollektiv	Selskap	Kollektiv	Selskap
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	36 249	8 818	21 128	4 940
Renter utlån	486	0	530	0
Renter bank	1 138	1 122	266	311
Renter obligasjoner og sertifikater	15 020	927	24 225	492
Renter obligasjoner holdt til forfall	6 925	0	6 880	0
Sum renteinntekter	23 568	2 049	31 901	803
Inntekter fra investeringseiendom	10 533	3 594	11 054	3 408
Kostnader investeringseiendom	-101	0	-97	0
Sum netto inntekter fra investeringseiendom	10 432	3 594	10 958	3 408
Realisert kursgevinst og -tap aksjer	88 557	0	66 714	0
Realisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-5 986	0	5 527	0
Sum realisert kursgevinst og -tap	82 572	0	72 241	0
Urealisert kursgevinst og -tap aksjer	-162 350	0	133 586	0
Urealisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-87 206	-119	-20 993	-91
Verdiendringer eiendom	15 014	4 900	6 461	1 490
Sum verdiendringer	-234 541	4 781	119 054	1 400
Forvaltningsgebyrer	-3 133	-335	-2 778	-286

KONSERN	2022		2021	
	Kollektiv	Selskap	Kollektiv	Selskap
Renter utlån	486	0	530	0
Renter bank	1 138	1 122	266	311
Renter obligasjoner og sertifikater	15 020	927	24 225	492
Renter obligasjoner holdt til forfall	6 925	0	6 880	0
Sum renteinntekter	23 568	2 049	31 901	803
Inntekter fra investeringseiendom	47 174	12 541	35 224	9 716
Sum netto inntekter fra investeringseiendom	47 174	12 541	35 224	9 716
Realisert kursgevinst og -tap aksjer	88 557	0	66 714	0
Realisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-5 986	0	5 527	0
Sum realisert kursgevinst og -tap	82 572	0	72 241	0
Urealisert kursgevinst og -tap aksjer	-162 350	0	133 586	0
Urealisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-87 206	-119	-19 503	-91
Verdiendringer eiendom	15 014	4 900	6 461	1 490
Sum verdiendringer	-234 541	4 781	120 544	1 400
Forvaltningsgebyrer	-3 133	-335	-2 778	-286

Note 19 er oppgitt i 1000-kroner.

NOTE 20: REALISERT TAP/GEVINST VERDIPAPIRER

Gevinst/ tap ved salg av verdipapirer	2022		2021	
	Tap	Gevinst	Tap	Gevinst
Salg av obligasjoner	-6 594 834	609 149	(747 893)	6 275 269
Valutasikring	0	0	0	0
Salg av aksjer	0	88 557 435	0	66 713 981
Sum	-6 594 834	89 166 584	(747 893)	72 989 250

NOTE 21: FORDRINGER

Fordring pensjonspremie er i sin helhet innbetalt til pensjonskassen i januar/ februar 2023.

Morselskapet	Beløp	Portefølje
Fordring på HKP Holding Eiendom AS	151 445 158	Kunde
Ubetalt premie per 31.12	57 937 951	Kunde
Sum	209 383 109	

Konsernet	Beløp	Portefølje
Ubetalt premie per 31.12	57 937 951	Kunde
Kundefordringer	2 345 242	Kunde
Andre fordringer	1 480 942	Kunde
Sum	61 764 135	

Transaksjoner med nærstående parter:

Leieinntekter	Halden kommune	14 092 518
Salg av Os Allé 3 (gnr 66 / bnr 413 og gnr 66 / bnr 835 i Halden kommune)	Halden kommune	195 251 672

NOTE 22: UTLÅNSPORTEFØLJEN

HKP yter lån til medlemmer mot førsteprioritets pant i fast eiendom. Lånene kan ikke overstige 80 % av markedsverdi av pantet. Ved årsskiftet var renten 2,50 % innenfor 60 % av markedsverdi og 3,00 % for den andelen av lånet som ligger mellom 60 % og 80 % av markedsverdi. Utlån til medlemmer pr 31.12.22 er på 17 705 049,- kroner.

I de siste årene har pensjonskassen ikke hatt tap på utlånsvirksomheten.

NOTE 23: PANTELÅN

Lånetaker	Låneopptak	Betingelser	Valuta	Utbet pr 31.12.22
Helsehuset 1 AS	22.12.2016	3,70 %	NOK	18 400 000
Felt Z AS	06.06.2017	3,95 %	NOK	4 300 000
Mjåvand AS	30.06.2017	3,95 %	NOK	4 250 000
NHV 25 Holding AS	03.07.2017	3,62 %	NOK	10 682 000
Nydalen Eiendomsholding AS	28.09.2017	3,68 %	NOK	7 776 202
Oslo Sentrumsholding AS	28.09.2017	3,85 %	NOK	11 077 942
Forskningsveien II AS	13.10.2017	3,70 %	NOK	14 100 000
IK Gruppen AS	05.06.2018	4,54 %	NOK	13 900 000
Offentlige Bygg Hamar AS	21.12.2018	3,80 %	NOK	3 000 000
Utlån til medlemmer			NOK	17 705 049
Sum				105 191 193

NOTE 24: ANDRE FINANSIELLE EIENDELER INKL BANKINNSKUDD

MORSELSKAP	2022	2021
DNB	34 685 630	85 042 623
Danske Bank	390 252	4 237 230
Sparebank 1	32 488 097	31 726 207
	67 563 979	121 006 060

Selskapsporteføljens andel av bankinnskudd er 63 498 968 kroner.

KONSERN	2022	2021
DNB	414 006 902	177 310 995
Nordea	-	7 640 698
Danske Bank	390 252	4 237 230
Sparebank 1	32 488 097	31 726 207
	446 885 251	220 915 130

Selskapsporteføljens andel av bankinnskudd er 141 757 838 kroner.

NOTE 25: KORTSIKTIG GJELD/ANNEN GJELD

Kortsiktig gjeld består av avsatte periodiserte kostnader, pensjonsinnskudd, feriepenger, arbeidsgiveravgift, fagforeningskontingent og skattetrekk.

NOTE 26: INVESTERINGSEIENDOM

MORSELSKAP, kunde								
Eiendom	Anskaffet / Solgt	IB Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjonskassen	Mer/mindre-verdi 2022	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2022
Storgt.8 / Wielsplass 4 - Rådhuset	mar.03	85 119 737	39 880 263	125 000 000	1 287 465	10 212 535	136 500 000	7 597 050
Svenskegata 6 - Fayegården	mar.03	14 395 928	3 700 000	18 095 928	19 380 997	0	37 476 925	248 250
Kongens Brygge 3 - Tollboden	jul.10	10 172 621	-172 621	10 000 000	264 054	535 946	10 800 000	402 463
Storgt.8 / Wielsplass 4 - Gamle rådhus	mar.03	43 770 874	-3 770 874	40 000 000	34 075	4 265 925	44 300 000	2 285 704
Sum kunde		153 459 159	39 636 769	193 095 928	20 966 591	15 014 406	229 076 925	10 533 467

MORSELSKAP, selskap								
Eiendom	Anskaffet / Solgt	IB Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjonskassen	Mer/mindre-verdi 2022	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2022
Storgt.8 / Wielsplass 4 - Brannstasjonen	mar.03	13 027 719	1 999 999	15 027 718	11 004 542	0	26 032 260	1 188 283
Tordenskjoldsgt. 4 - Folkets Hus	jun.08	29 345 879	9 654 121	39 000 000	0	4 900 000	43 900 000	2 370 768
Sum selskap		42 373 598	11 654 120	54 027 718	11 004 542	4 900 000	69 932 260	3 559 051

Alle bygninger er kontoreiendommer, med unntak av Brannstasjonen som er kontor/lager/garasjer. Med unntak av Svenskegata 6, er alle eiendommene 100% utleid til Halden kommune. Leieavtalen er uoppsigelig for leietaker. Verdsettelsene er basert på en forrentnings verdi av eiendommene gjennomført av uavhengig takstmann.

KONSERN, kunde

Eiendom	Anskaffet/ Solgt	IB Anskaffelses- verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før mer- verdi	Tilgang investert av pensjons- kassen	Mer/mindre- verdi 2022	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2022
Storgt. 8/Wiels plass 4 - Rådhuset	mar. 03	85 119 737	39 880 263	125 000 000	1 287 465	10 212 535	136 500 000	7 597 050
Svenskegata 6 - Fayegården	mar. 03	14 395 928	3 700 000	18 095 928	19 380 997	0	37 476 925	248 250
Kongens Brygge 3 - Tollboden	jul. 10	10 172 621	-172 621	10 000 000	264 054	535 946	10 800 000	402 463
Storgt. 8/Wielsplass 4 - Gamle rådhus	mar. 03	43 770 874	-3 770 874	40 000 000	34 075	4 265 925	44 300 000	2 285 704
Svinesund Tr.senter	nov. 17/ mai 22						0	2 014 398
Os Allé 3 Eiendom AS	des. 17/ des. 22						0	9 334 058
Aluminiumsgården AS	des. 19	6 640 543	150 223	6 790 766	938 040	-119 053	7 609 753	155 880
Hvalen Eiendom AS	jul. 21	11 795 721	119 005	11 914 726	576 819	35 826	12 527 371	700 946
Ingierveien 6 Eiendom AS	jan. 22	39 426 188	0	39 426 188	0	1 390 616	40 816 804	3 313 039
Kaldnes Kontorbygg 3 AS	aug. 22	73 605 203	0	73 605 203	0	2 439 695	76 044 898	1 586 441
Sum kunde		284 926 814	39 905 997	324 832 811	22 481 450	18 761 490	366 075 750	27 638 229

**KONSERN,
selskap**

Eiendom	Anskaffet/ Solgt	IB Anskaffelses- verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før mer- verdi	Tilgang investert av pensjons- kassen	Mer/mindre- verdi 2022	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2022
Storgt. 8 /Wielsplass 4 - Brannstasjonen	mar. 03	13 027 719	1 999 999	15 027 718	11 004 542	0	26 032 260	1 188 283
Tordenskjoldsgt. 4 - Folkets Hus	jun. 08	29 345 879	9 654 121	39 000 000	0	4 900 000	43 900 000	2 370 768
Svinesund Tr.senter	nov. 17/ mai 22						0	523 624
Os Allé 3 Eiendom AS	des. 17/ des. 22						0	2 426 301
Aluminiumsgården AS	des. 19	1 726 147	39 050	1 765 197	243 835	-30 947	1 978 085	40 520
Hvalen Eiendom AS	jul. 21	3 066 188	30 934	3 097 122	149 939	9 313	3 256 373	182 205
Ingierveien 6 Eiendom AS	jan. 22	10 248 471	0	10 248 471	0	361 478	10 609 949	861 194
Kaldnes Kontorbygg 3 AS	aug. 22	19 132 987	0	19 132 987	0	634 176	19 767 163	412 380
Sum selskap		76 547 391	11 724 104	88 271 495	11 398 315	5 874 020	105 543 830	8 005 274

NOTE 27: AKSJER I DATTERSELSKAPER

Pensjonskassen innregner investeringer i datterselskapet ved måling til virkelig verdi etter IAS39.

Selskapets navn	Kontoradr.	Eierandel	Kostpris	Markeds-verdi	Mer-/mindre-verdier
HKP Eiendom Holding AS	Halden	100 %	272 760 000	401 118 552	128 358 552

FORDELT PÅ:

2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, selskapsporteføljen	82 750 767
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, kollektivporteføljen	318 367 785
Sum begge porteføljer	401 118 552
Resultatfordeling:	
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	36 248 632
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	8 817 837
Sum	45 066 469

Fordring/gjeld konsern:	151 445 158
--------------------------------	--------------------

Det har ikke vært inntekter eller kostnader mellom konsernselskap, med unntak av rentekostnader og renteinntekter. Deler av fordringene gjelder renteinntekter for 2022.

NOTE 28: ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Andre driftsutgifter	2022	2021
Lønnskostnader	6 395 920	5 747 065
Andre driftsutgifter	4 867 638	3 673 311
Forvaltningsomkostninger	3 132 689	2 778 189
Forsikringsrelaterte kostnader	1 085 400	1 043 822
Sum	15 481 647	13 242 387

NOTE 30: ANDRE KOSTNADER

MORSELSKAP		
Kostnader til revisjon inkl. mva	2022	2021
Lovpålagt revisjon – årsregnskap og ligningspapirer	613 334	541 670
Regnskapsmessig bistand	58 875	210 773
Sum	672 209	752 443

NOTE 29: YTELSER TIL LEDENDE ANSATT OG STYRET

Styreonorar utgjorde 688 231 kroner. En av styrets medlemmer har lån i Halden kommunale pensjonskasse. Godtgørelse til daglig leder utgjorde:

Fast lønn	1 253 304
Pensjonskostnader	263 194
Andre naturalytelser	4 392
Sum	1 520 890

KONSERN		
Kostnader til revisjon inkl. mva	2022	2021
Lovpålagt revisjon - årsregnskap og ligningspapirer	1 060 021	712 646
Regnskapsmessig bistand	726 391	531 320
Sum	1 786 412	1 243 966

NOTE 31: SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt, samt formuesskatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære poster i henhold til skattegrunnlaget.

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2022	
	Morselskap	Konsern
Betalbar skatt	64 007	64 007
For mye avsatt tidligere år	-	
Endring utsatt skatt	-	409 842
Årets totale skattekostnad	64 007	473 849

Avstemming skattekostnad og skatt beregnet med nominell skattesats:	
Årets totale skattekostnad	64 007
Skatt beregnet med nominell skattesats (25%)	5 713 090
Avvik	-5 649 083
<i>Avviket forklares med:</i>	
Formuesskatt	64 007
Ikke utlignet skatt verdiendring selskapsporteføljen	-2 174 703
Ikke utlignede endring i midlertidige forskjeller	-3 351 423
Anvendt fremførbart underskudd ikke utlignet	-186 964
Sum forklaring	-5 649 083

Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:	
Ordinært resultat før skattekostnad pluss andre resultatkomponenter	22 852 359
Permanente forskjeller	0
Verdiendring aksjer og obligasjoner	-8 698 811
Endring midlertidige forskjeller	-13 405 692
anvendelse av fremførbart underskudd	
Sum årets skattepliktige overskudd	747 856
Kostnadsført betalbar skatt	64 007
Årets skattekostnad	64 007

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skattefordel

Positive og negative forskjeller mellom finansregnskap og skatteregnskap danner grunnlag for beregningen av utsatt skatt eller utsatt skattefordel i balansen.

Forskjeller som ikke kan utlignes:	MORSELSKAP		KONSERN	
	2022	2021	2022	2021
Varige driftsmidler	109 253 045	98 855 828	113 577 267	98 960 955
Gevinst og tapskonto inkludert overgangsregel	-12 033 927	-15 042 403	-48 643 207	-14 444 841
Verdipapirer	-173 171	-54 145	-173 171	-54 145
Underskudd til fremføring	-1 551 129	-2 298 985	-18 525 744	-16 785 739
Sum	95 494 818	81 460 295	46 235 145	67 676 230
Utsatt skatt (25%)	23 873 705	20 365 074	11 558 786	16 919 058
Ikke utlignede forskjeller	-95 494 818	-81 460 295	-56 089 025	-81 460 295
Utsatt skatt grunnlag	0	0	-9 853 880	-13 784 065
Utsatt skattefordel			3 212 452	4 146 126
Utsatt skatt			-1 044 599	-1 113 632
Sum			2 167 854	3 032 494

Nåverdi av utsatt skatt knyttet til Eiendommer i datterselskap er nettoført mot eiendommen i 2022.

For konsernet er utsatt skatt og utsatt skattefordel delvis nåverdberegnet. For konsernet foreligger det også 22% utsatt skatt for enkelte selskap. Utsatt skatt for morselskapet er ikke utlignet og vil ved realisasjon av verdiendring i kundeporteføljen bli tilført forsikringstekniske avsetninger. Skattemessig saldooverdier på bygningen er økt med tilsvarende andel av verdiregulering eiendom som er tilført forsikringstekniske avsetninger knyttet til kundeporteføljen.

Formueskatt	2022	2021
Skattepliktig bruttoformue	2 479 696 862	1 833 526 446
Skattepliktig gjeld	-2 396 576 662	-1 791 847 240
Grunnlag formueskatt	83 120 200	41 679 206
0,15% formueskatt	124 680	62 519

NOTE 32: KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MORSELSKAPET		
Kontantstrømoppstilling – Den indirekte modell	2022	2021
Kontantstrøm av operasjonelle tjenester		
Resultat før skatt	22 852 359	13 407 212
Betalt skatt	-64 007	-161 848
Overført fra/til premiefond og tilleggsavsetninger	-11 065 285	70 675 765
Verdiendring verdipapirer	206 932 057	-136 448 091
Gevinst/tap verdipapirer	-82 571 750	-72 241 357
Netto økning/reduksjon investert i finansielle omløpsmidler	-234 536 359	-96 924 984
Overføring til/fra bufferfond	-124 852 018	131 598 630
Verdiendring fast eiendom	-19 914 406	-7 951 298
Forskjell kostnadsført pensjon og inn/utbetalinger	162 212 392	139 785 561
Endring andre tidsavgrensingsposter	8 451 162	-51 236 972
Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter (A)	-72 555 855	-9 497 381
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investeringer og salg i fast eiendom	-31 971 133	-3 296 146
Netto investeringer i aksjer	3 365 000	3 135 000
Netto reduksjon/økning andre utlån	-18 987 153	-35 949 627
Netto investert/solgt i finansielle anleggsmidler	62 343 094	61 390 518
Netto investert finansielle omløpsmidler (B)	14 749 808	25 279 745
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Endring i innskutt egenkapital	4 363 966	1 723 537
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	4 363 966	1 723 537
Netto endring i likvider gjennom året (A+B+C)	-53 442 081	17 505 900
Likvidbeholdning 1.1.	121 006 060	103 500 160
Likvidbeholdning 31.12	67 563 979	121 006 060
Inkl. i posten likvidbeholdning er medtatt følgende poster fra balansen		
	31.12.2022	31.12.2021
Likvidbeholdning	67 563 979	121 006 060
Sum	67 563 979	121 006 060

NOTE 32: KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERN		
Kontantstrømoppstilling – Den indirekte modell	2022	2021
Kontantstrøm av operasjonelle tjenester		
Resultat før skatt	23 480 489	17 914 241
Betalt skatt	-169 324	-161 848
Overført fra/til premiefond og tilleggsavsetninger	-11 065 285	70 675 765
Verdiendring verdipapirer	220 486 225	-125 157 795
Gevinst/tap verdipapirer	-92 028 334	-82 707 068
Netto økning/reduksjon investert i finansielle omløpsmidler	-234 536 359	-90 847 678
Overføring til/fra bufferfond	-124 852 018	131 598 630
Verdiendring/gevinst/tap fast eiendom/tilgang	-24 635 509	-7 951 298
Forskjell kostnadsført pensjon og inn/utbetalinger	162 212 392	139 785 561
Endring andre tidsavgrensingsposter	8 451 162	-47 747 906
Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter (A)	-72 656 561	5 400 604
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto Investeringer og salg i fast eiendom	262 054 672	5 281 506
Netto investeringer i aksjer	3 365 000	3 135 000
Netto reduksjon/økning andre utlån	-18 987 153	4 079 337
Netto investert/solgt i finansielle anleggsmidler	62 343 094	61 390 518
Netto investert finansielle omløpsmidler (B)	308 775 613	73 886 360
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Endring i minoritet	-14 512 896	
Endring i innskutt egenkapital	4 363 966	1 723 537
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	-10 148 930	1 723 537
Netto endring i likvider gjennom året (A+B+C)	225 970 121	81 010 502
Likvidbeholdning 1.1.	220 915 130	139 904 628
Likvidbeholdning 31.12	446 885 251	220 915 130
Inkl. i posten likvidbeholdning er medtatt følgende poster fra balansen		
	31.12.2022	31.12.2021
Likvidbeholdning	446 885 251	220 915 130
Sum	446 885 251	220 915 130

NOTE 33: SOLVENSKAPITALKRAV

Pensjonskassen har vært underlagt forenklet solvenskapitalkrav etter forskrift om pensjonsforetak kapittel 4 siden 1.1.2019. Det forenklete solvenskapitalkravet baserer seg på det som tidligere var stresstest I, med noen mindre endringer. Solvenskapitalkravet gjelder for pensjonskassen til enhver tid.

Solvenskapitalkravet er delt opp i markedsrisiko, livsforsikringsrisiko, helseforsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Pensjonskassen tilbyr ingen helseforsikring, og det er derfor ingen helseforsikringsrisiko for pensjonskassen.

Markedsrisiko uttrykker risikoen knyttet til store svingninger i det finansielle markedet. I beregningen av markedsrisikoen stresses aktivaen allokert til rente-, aksje-, eiendoms-, valuta- og kredittmarkedene med definerte verdiendringer. Markedsrisikoen er den største risikogruppen for pensjonskassen.

Livsforsikringsrisiko uttrykker risikoen knyttet til endringer i avsetninger som følge av systematisk endring i dødlighet, forventet levetid og uførhet, som for eksempel generell bedring eller forverring av folkehelsen.

Motpartsrisiko uttrykker risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, gjenforsikringsavtaler m.m. ikke kan møte sine forpliktelser.

Operasjonell risiko uttrykker risiko for tap som følge av svikt i interne prosesser, i system og som følge av eksterne hendelser. Solvenskapitalkravet er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

	31.12.2022	31.12.2021
Samlet solvenskrav markedsrisiko	611	720
Samlet solvenskrav livsforsikringsrisiko	102	102
Samlet solvenskrav helseforsikringsrisiko	-	-
Samlet solvenskrav motpartsrisiko	54	20
Sum solvenskrav før korrelasjonseffekt	766	841
Samlet solvenskrav etter korrelasjonseffekt	660	757
Operasjonell risiko	13	13
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	(101)	(116)
Samlet solvenskapitalkrav	572	655
Ansvarlig kapital med overgangsregler	957	1 063
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	385	409
Solvenskapitaldekning	167 %	162 %
Ansvarlig kapital uten overgangsregler	957	1 063
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	385	409
Solvenskapitaldekning	167 %	162 %

Solvenskapitaldekningen viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskrav, og er på 167 %. Med det tilfredsstillende pensjonskassen solvenskapitalkravet.

NOTE 34: SOLVENSMARGINKRAV

	31.12.2022
Egenkapital	246 439
Anvarlig lånekapital	
50% av BF og RUF	336 285
Solvensmarginkapital	582 724
4% av premiereserve, BF og premiefond (og forhåndsreservering K2013)	98 135
0,3 % av Dødsrisikosum	2 726
18 % av ett års risikokostnad for uførhet og premiefritak	5 560
Solvensmarginkrav	106 421
Solvensmargin	548 %

FOTO: CONTENTVIDEO

AKTUARBERETNING FOR 2022 FOR HALDEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Halden Kommunale Pensjonskasse. Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal vi sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Etter vår vurdering er dette forholdet i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfyller gjeldende krav til avsetninger. Fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert å være i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontraktene).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer). HKP bruker dødelighetstariffen K2013 og et tilpasset grunnlag for uførhet, sist oppdatert i 2018.

Premiereserven for de kontraktsfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktsfastsatte forpliktelser).

Forsikringsteknisk resultat og dets anvendelse fordelte seg slik i 2022:

beløp i tusen kr	Resultat	Resultat anvendt til				
		BF	RUF	PF	Pr.res.	Opptjent EK
Risikoresultat	3 356		1 678	1 678		
Renteresultat	- 129 129	- 129 043	- 86			
Administrasjonsresultat	72					72
Rentegaranti- og fortj. premie	1 806					1 806
Til sammen	- 123 895	- 129 043	1 592	1 678	-	1 878

TA = Tilleggsavsetninger, RUF = Risikoutjevningfond, PF = Premiefond, Pr.res. = Premiereserve, EK = Egenkapital

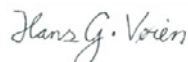
Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,28 %. Beregningsrente for premie var 2,0 % i 2022.

Solvenskapitaldekningen pr. 31.12.2022 er 167 % med overgangsregel og 167 % uten overgangsregel.

Solvensmargindekningen pr. 31.12.2022 er på 487 %.

Oslo, 29. mars 2023

Gabler Pensjonstjenester AS

Hans Gunnar Vøien
Aktuar

Henrik Paulov Hammer
Aktuar

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Halden Kommunale Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert Halden Kommunale Pensjonskasse sitt årsregnskap.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none">• Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og• Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav• Gir selskapsregnskapet et rettvise bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak, og• Gir konsernregnskapet et rettvise bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.
---	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om samfunnsansvar.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Jørn Løken
statsautorisert revisor

DESIGN: TUIEREN KOMMUNIKASJONS

